БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 39 (16.729). | 16 февраль 1977 йил, чоршанба | Баҳоси 2 тийин.

МАКТАБ ДИРЕКТОРИ

Ҳар қандай коллектив раҳбарининг иши мураккаб ва масъниятлидир. Лекин мактаб директорининг иши алоҳида вазифадир. Мактаб директорининг кундалик фаолияти ўринбосарларимиз, келажагимиз — болаларга таълим ва коммунистик тарбия бериш билан боғлиқдир. Директор ҳар бир ўқувчининг тақдирига педагоглар билан бирга масъулдир, у ўз шогирдларини камолот зиналаридан бошлаб, уларнинг ҳар бири меҳнатсевар, ижодий фикр қиладиган одам, коммунистик идеаллар учун эътиқодли курашчи бўлиб етишувига эришади.

КПСС XXV съезди совет мактаби олдига янги юксак талаблар қўйди, умумий таълимни ривожлантириш ва такомиллаштириш мақсадини рўёбга чиқаришда халқ маорифининг барча ходимлари иштирок этса ҳам, лекин мактаб директорларининг роли айниқса улкандир. Мактаб директорлари таълим-тарбия жараёнининг такомиллаштирилишини таъминлашлари, унга дарсларда профессионал маҳорат намуналарини кўрсатиб шахсий намуна билан ҳам, ўз ҳамкасбларининг илғор тажрибаларини актив қўллаб-қувватлаш билан ҳам, ҳар бир педагогнинг малакасини оширишга қулай шароитларни яратиб бериш тўғрисида астойдил жон куйдириб меҳрибончилик қилиш билан ҳам таъсир ўтказишлари керак. Кўпгина мактабларнинг раҳбарлари худди шундай иш тутмоқдалар, куч-ғайратларини педагогик коллективларда ишчанлик, партиявий талабчанлик, ижодий изланувчанлик вазиятини вужудга келтиришга сарфламоқдалар.

Мисол учун Москвадаги — РСФСРда хизмат кўрсатган ўқитувчи Софья Петровна Кирюхина раҳбар бўлган 470-мактабни олиб кўрайлик. Бу ерда одатда очиқ дарслар ўтказиладики, бу ўқитувчиларнинг профессионал ишончидан далолат беради, уларга педагогик бойликларни баҳам кўриш, қийинчиликларни енгиш устида ҳамжиҳат бўлиб ўйлаш имкониятини беради. Мактаб директори раҳбарлик қилиш услубини яхши эгаллаб олган, кундалик иш ва ташвишларга педагогларнинг ҳаммасини жалб этишга интилади. Ўқувчилар билимининг юқори сифати учун кураш ташаббускорлари бўлиб майдонга чиқаётган мактаб коммунистлари ўзларини обрўли, уюшган куч сифатида кўрсатмоқдалар. Касаба союз ташкилоти ўқитувчиларнинг меҳнатини турмуш ва дам олиш шароитларини яхшироқ ташкил этиш масалалари билан астойдил шуғулланаётир. Таълим-тарбия жараёни қандай бораётганлиги педагогик кенгашларда мунтазам равишда таҳлил этиб турилади. Шундай қилиб, директор кундалик ишлардан ўзини анчагина халос этиб, куч-ғайратни асосий вазифа — мактабга ғоявий-сиёсий, методик ва ташкилий раҳбарликка қаратади. У «Муаллимларнинг муаллими» сифатида иш тутиб, болаларнинг билим фаолиятини ривожлантириш, маънавий ва гражданлик тарбиясини кучайтириш воситаларига бағишланган психология-педагогика семинарини олиб боради. Бу мактабда тарбияланувчиларнинг тайёргарлик савияси тобора ўсаётганлиги қонуний бир ҳолдир.

Илғор мактаб раҳбарларининг практикаси халқ маорифини бошқариш замонавий методлари хазинасини бойитади. Эндиликда бу методлар мамлакатдаги ўттизта университет ва педагогика олий ўқув юртларининг ҳузурида яқинда тузилган директорлар малакасини ошириш факультетларида батафсил ўрганилаётир. Кадрлар билан ишлашнинг янги шакли оммавий тус олмоқда. Шу билан бирга факультетларда машғулотлар сифатининг таҳлили бир қанча қийинчиликлар, камчиликлар борлигини кўрсатди. Масалан, педагогикани, психологияни, мактабни бошқаришнинг илмий асосларини назарий жиҳатдан ўрганиш турмуш билан ўнинчи беш йилликда халқ маорифи олдида турган юксак талаблар билан ҳамма жойда ҳам чамбарчас боғланган деб бўлмайди. Ана шу факультетлар учун дарсликларнинг йўқлиги машғулотларни қийинлаштирмоқда, шунинг натижасида айрим факультетларда тингловчилар камайиб кетмоқда. Чунончи, Калинин университети ҳузурида ташкил этилган факультетда шундай ҳодиса рўй берди. Мактабларнинг қирқ директоридан ўтган йили курсни бор-йўғи 24 киши битириб чиқди. Бу ўқиш ташкилотчиларини, маҳаллий партия ва совет органларини ташвишга солиши керак.

Иттифоқ ва республика Маориф министрликлари мактабларнинг раҳбар кадрларини қайта тайёрлашнинг янги шаклига нисбатан анча каттароқ эътибор беришлари керак. Улар ўқитувчилар ва тингловчиларни зарур адабиёт билан таъминлашга даъват этилгандирлар, педагог олимларнинг ёрдами билан практика талаблари негизида машғулотларнинг программасига тузатишларни киритишлари зарур. Бу жуда муҳимдир, чунки малака ошириш факультетлари катта вазифани ҳал қилиши кераклигини ҳисобга олиш зарур: ўнинчи беш йилликда мамлакатдаги барча ўрта мактабларнинг директорлари ана шу факультетларда қайта тайёргарликдан ўтишлари керак.

Ёш авлодни тарбиллаш — чуқур партиявий ишдир. Шунинг учун ҳам мактаб раҳбари унинг мактаб тўғрисидаги ташвишлари район, шаҳар партия комитетларининг кўнглига ҳам яқиндир деб ҳисоблашга ҳақлидир. Маҳаллий партия органлари мактаб коммунистлари билан алоқани муттасил мустаҳкамлашлари, таълим-тарбия жараёнининг мазмуни, педагогик коллективлар ҳаётининг хусусиятлари билан конкрет танишувлари керак. Шунга эришмоқ кераккки, ҳамма жойда мактабларнинг бошида энг баобрў педагоглар ва мураббийлар бўлсин. Бунинг учун эса директорнинг раҳбарлик услуби ва методларига, унинг маънавий қиёфасига талабчанлик билан муносабатда бўлиш, ўзларини яхши ташкилотчи сифатида кўрсатган энг яхши ўқитувчиларни кўтариш учун кадрларнинг умидли резервларини яратиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш зарур.

Москва ва Киевда, Минск ва Волгоградда тўғри иш тутишмоқда. Бу жойларда район партия комитетлари мактабларнинг директорларини бир йилда икки марта ўзига хос семинарларга тўпламоқдалар. Таълим-тарбия масалалари юзасидан эркин фикрлашиш мақсадида суҳбатлашиб олинади. Директорлар ва партия ходимлари учун бундай суҳбатларнинг ўзаро манфаати очиқ-равшан кўриниб турибди. Буни минглаб мактаб раҳбарларига тарқатилган анкета саволларига олинган жавоблар ҳам тасдиқламоқда.

Албатта, ўқитувчи ҳам дўстона эътибор берилишини кутади. Педагоглар даставвал директордан, тажрибали мураббий ва ўртоқдан ана шундай эътибор берилишини кутадилар. У ишга масъулият билан қараш бенуқсон хулқ-атвор, мактабнинг муштарак ютуғидан астойдил манфаатдорлик намунасини кўрсатади.

Ўқув йилининг учинчи чораги бормоқда. Уни ҳал қилувчи, энг сермаҳсул чорак деб аташади. Шу нарса муҳимки, ўқитувчиларнинг коллективлари ўқувчиларнинг актив билимдонлигини ривожлантириш учун ҳамма имкониятлардан имкони борича кўпроқ фойдаланишсин. Ҳар бир дарс болани билим масканига олиб кирсин, уларда коммунистик ахлоқ, ғоявий эътиқод фазилатларини шакллантирсин. Мактабларнинг директорлари, коммунистлар ана шу улкан кундалик ишнинг жон-дили ва ташкилотчилари бўлсинлар.

Ёш авлодни меҳнатсевар, ғоят билимдон, маънавий гўзал, Ватанга чексиз садоқатли қилиб ўстириш — ҳар бир тарбиячининг фахрли бурчидир.

(«Правда»нинг 1977 йил 15 февралдаги бош мақоласи).

Октябрь юбилейига бағишлаб

Фарғона областининг шаҳар ва қишлоқларидаги кинотеатрларда, маданият саройлари ва клубларда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига бағишланган кинофестиваль бошланди.

Босиб ўтилган улкан йўлнинг босқичлари тўғрисида ҳикоя қилувчи энг яхши бадиий ва хроникал-ҳужжатли фильмлар бир ой давомида экранларда намойиш қилинади. Булар орасида «Милтиқли киши», «Октябрь кунларида», «Яков Свердлов», «Чапаев», «Ильичнинг даъвати билан», «Ўртоқ Ленин билан суҳбат», «Интернационалистлар» номли ва бошқа киноленталар бор. Сеанслар бошланиши олдидан томошабинлар партия ветеранлари, уруш ва меҳнат ветеранлари билан учрашадилар. КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарори ҳақида суҳбатлар ўтказилади.

(ЎзТАГ).

60

◆ УЛУҒ ОКТЯБРЬ ЮБИЛЕЙИ ШАРАФИГА МЕҲНАТ ВАХТАСИ АВЖ ОЛМОҚДА

◆ РЕСПУБЛИКА ХЎЖАЛИКЛАРИДА КЎКЛАМ ТАРАДДУДИ

◆ ТАШАББУСКОР КОЛЛЕКТИВЛАРНИНГ ДАЪВАТИ АСОСИДА

КАДРЛАР ЎҚУВИ

15 февралда Тошкент Олий партия мактабида партия ва совет ходимларининг малакасини оширувчи республикаларaро курсларида тингловчиларнинг янги группаси машғулотга киришди. Қишлоқ район партия комитетларининг идеология иши билан шуғулланувчи секретарларидан юз киши, шунингдек, Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон Компартиялари Марказий Комитетлари ва область партия комитетларининг масъул ходимлари бу курсларда ўқий бошлади.

Бир ойга мўлжалланган машғулотлар программасига мувофиқ марксизм-ленинизм назарияси ва коммунистик қурилиш практикасига доир актуал проблемалар юзасидан лекциялар ўқилади.

* * *

Гулистонда Сирдарё область идеология ходимларининг семинар-кенгаши бўлиб ўтди.

Семинар иштирокчилари КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарори асосида ўз олдиларида турган вазифаларни муҳокама қилдилар, меҳнаткашларни интернационализм руҳида тарбиялаш соҳасидаги иш тажрибаларини ўртоқлашдилар.

(ЎзТАГ).

ЧОРВАЧИЛИК КОМПЛЕКСИ

Избоскан чорвачилик бирлашмаси учун хўжаликлараро комплекс қуришга киришилди. У ҳар йили 6 минг бош қорамолни сўкимга боқишга мўлжалланган. Бу ерда райондаги хўжаликларнинг маблағлари ҳисобига чорвадорлар учун уй-жой, савдо маркази, мактаб, болалар боғчаси ва бошқа муассасалар қурилади.

Бирлашмага озуқа етиштириш учун 700 гектардан кўпроқ ер ажратилди. Комплекс ишга туширилиши билан хўжаликлар бузоқ боқишдан тамомила озод бўладилар ва семиз бузоқларни бирлашманинг ўзидан оладилар.

▲

Сурхондарё области. Жарқўрғон районидаги «Сурхон» совхози механизаторлари кўклам экиш мавсумига пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Устахоналарда иш қизғин. Экиш агрегатлари сифатли созланяпти. Шу кунгача 140 трактор ва 35 сеялка ремонтдан чиқарилиб қўйилди. Суратда: илғор механизаторлардан чапдан А. Ҳаитов, Э. Мингноров ва О. Сатторов ўртоқлар.

И. Хўжаев фотоси. (ЎзТАГ).

▲

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ-ВАГОН РЕМОНТИ ЗАВОДИ АГИТАТОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТКАШЛАРНИ УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛИШГА САФАРБАР ЭТИШ СОҲАСИДАГИ ИШ ТАЖРИБАСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводи агитаторларининг меҳнаткашларни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга сафарбар этиш соҳасидаги иш тажрибаси тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводини Туркистонда революция бешиги деб тўғри айтишади. Ўлка уюшган ишчилар синфининг илк ўчоқларидан бири бўлмиш завод коллективи Ўзбекистон Компартияси ва Ўзбекистон ССР тарихига кўпгина шонли саҳифалар ёзди. Корхона меҳнаткашлари социалистик ва коммунистик қурилишнинг ҳамма босқичларида ҳамиша Улуғ Октябрь идеалларини қарор топтириш учун курашнинг олдинги сафида бўлиб келдилар, революцион онглилик ва фидокорона меҳнат қилишнинг муносиб намуналарини кўрсатдилар.

КПССнинг XXV съезди қарорлари юзага келтирган умумхалқ меҳнат ғайрати ва юксак сиёсий жўшқинлик туфайли завод коллективи 1976 йилда бир қанча жуда муҳим кўрсаткичлар бўйича халқ хўжалик плани ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажарди. Электр энергияси, ёқилғи, металл тежаш юзасидан катта тадбирлар ўтказилди. Рационализаторлик таклифлари ва ихтироларини жорий этиш натижасида 217 минг сўмдан ортиқ самара олинди.

Корхона коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленуми ҳамда СССР Олий Совети бешинчи сессиясининг қарорларига иш билан жавоб бериш, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб, «Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта!» деган шиор остида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирдилар. Заводда меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракати кенгайиб бормоқда ва бу ҳаракатда корхонанинг ҳамма ходимлари қатнашмоқда.

Ишчанлик ва ижодкорлик вазиятини вужудга келтиришга, корхона меҳнаткашларини халқ хўжалик планлари ва социалистик мажбуриятларни бажаришга сафарбар этишда сиёсий агитация кадрлари катта роль ўйнамоқдалар. Заводда 145 агитатор, 41 сиёсий ахборотчи, 182 мураббий, 19 докладчи, 24 пропагандист кундалик ғоявий-сиёсий ва тарбиявий иш олиб бормоқда. Партия ташкилоти оммавий агитация кадрларининг асосий эътиборини коллектив аъзоларининг меҳнат ғайрати ва ижтимоий-сиёсий активлигини оширишга, партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленуми қарорларини рўёбга чиқариш учун собитқадам кураш олиб боришига қаратишга интилмоқда.

Заводда Октябрнинг 60 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш даврида олиб бориладиган оммавий-сиёсий ишларнинг конкрет плани ишлаб чиқилди ва у амалга оширилмоқда. Бу планда социалистик мусобақани янада юксалтириш ва зиммага олинган мажбуриятларни идеологик жиҳатдан таъминлаш, ишлаб чиқариш илғорлари ва зарбдорларининг ватанпарварлик ташаббусларини ёйиш юзасидан кўпгина тадбирлар комплекси ўтказилиши кўзда тутилган. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ўнинчи беш йилликда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарорини, КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқларини пропаганда қилиб ва тушунтириб бериш докладларда, нутқларда, суҳбатлар ва бошқа оммавий тадбирларда асосий ўринни эгаллайди. Шу мақсадда мунтазам равишда лекциялар, сиёсий ахборотлар, революция, уруш ва меҳнат ветеранлари билан учрашувлар, клублар ва ишчи ётоқхоналарида тематик кечалар ташкил этилмоқда. Буларнинг ҳаммаси ёш авлодни ишчилар синфи ва жонажон корхонанинг қаҳрамонона анъаналари руҳида тарбиялаш, коллектив ҳамма аъзоларида марксизм-ленинизм дунёқарашини шакллантириш борасида қунт билан ўтказилаётган индивидуал ишлар билан муваффақиятли қўшиб олиб борилмоқда.

«Ўзбекистон агитатори» журналининг 1977 йил 1-сонида завод агитаторлари республикадаги ҳамма агитация ходимларига мурожаат қилиб, партия билан совет халқининг қаҳрамонона ишлари, СССР халқларининг аҳил оиласида амалга оширилган буюк ўзгаришлар тўғрисида, Октябрнинг улуғвор ғалабаси — совет турмуш тарзи ҳақида кишиларга конкрет мисоллар асосида ёрқин ва ишонарли қилиб илҳом билан гапириб беришга даъват этдилар. Завод агитаторлари ҳамма билим ва тажрибаларини, истеъдод ва куч-ғайратларини партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленуми ҳужжатларини кенг пропаганда қилишга қаратишга, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун кураш умумхалқ ҳаракатининг ташкилотчилари ва илҳомчилари бўлишга чақирдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводи агитаторларининг меҳнаткашларни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга сафарбар этиш соҳасидаги иш тажрибасини маъқуллади.

Область, шаҳар ва район партия комитетларига тепловоз-вагон ремонти заводи агитаторларининг тажрибасини ҳамма агитколлективларда кенг пропаганда қилиш ва муҳокама этишни уюштириш, оммавий-сиёсий ишлар мазмунини яхшилаш ҳамда форма ва методларини янада такомиллаштириш чораларини кўриш, ишчилар, колхозчилар ва зиёлиларни Улуғ Октябрни муносиб кутиб олишга сафарбар этишда сиёсий агитация кадрларининг қатнашиш тадбирларини ишлаб чиқиш таклиф этилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бу ишларда Октябрнинг 50 йиллигини, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини, СССР, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигини байрам қилиш даврида орттирилган тажрибалардан кенг фойдаланишни тавсия қилди.

Республика, область, шаҳар ва район газеталарининг редакцияларига, ЎзТАГга ҳамда Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига меҳнаткашларни партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ўнинчи беш йилликда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарорини, КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорини муваффақиятли бажаришга сафарбар этишда республика агитация кадрлари орттирган тажрибани мунтазам равишда пропаганда қилиш вазифаси топширилди.

Қашқадарёликларнинг ташаббусига қўшиламиз

Юксак марраларни кўзлаб

БУХОРО ОБЛАСТИ ҚОРАКЎЛЧИЛАРИНИНГ УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА ҚАБУЛ ҚИЛГАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Область фермаларининг меҳнатчилари КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини амалга ошира бориб, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида чорвачиликни ривожлантиришда муайян муваффақиятларга эришдилар.

КПСС Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалиги масаласи бўйича хати ва «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарори меҳнаткашларнинг ижодий активлигини ғоятда тўлқинлантириб юборди. Область чорвадорлари ўзларининг ватанпарварлик ташаббусларини шонли юбилейга бағишламоқдалар. Улар юз берган ғоятда катта қийинчиликларни енгиб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар, чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар, қўйчиликда қўзилатиш мавсумини уюшқоқлик билан ўтказиш тадбирларини кўрмоқдалар.

Қоракўлчилар орасида қўзи олишни кўпайтириш ва уни максимал даражада сақлаб қолиш учун социалистик мусобақа авж олдирилмоқда. Мусобақа ташаббускорлари бўлган бош чўпонлар «Конимех» давлат наслчилик заводидан Шарапат Амроев, Турлибой Тўхтаров, «Шофиркон» совхозидан Нарпай Бердиев, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхозидан Шариф Қусиқбоев, Қалабой Абдурамонов, «Томди» наслчилик заводидан Қуанш Дамбоев, Томди районидаги «Авангард» совхозидан Ражаб Мўминов, Бухоро районидаги «Қоровулбозор» совхозидан Мўмин Шукуровлар тери учун урғочи қўзиларни мутлақо сўймаслик, уларни тўла сақлаб қолиш, совлиқлардан ажратгунга қадар тўлақонли қўзи отарлари тузишга азму қарор қилдилар.

Қашқадарёликлар даъватига жавобан областимиз бўйича ҳар 100 бош совлиқдан 110 тадан қўзи олиш, ўстиришга 550 минг бош, шундан асосий қисми урғочи қўзи қолдириш мажбуриятини оламиз. Умумий қўйлар сонини 1976 йилдагига нисбатан 300 минг бош кўпайтириб, 1 миллион 700 минг бошга етказамиз. Ҳар юз бош биядан 80 та қулун, ҳар 100 бош урғочи туядан 50 та бўталоқ оламиз. Давлатга 6200 тонна жун сотамиз.

Гўшт етиштириш ресурсларини кўпайтириш учун чорва молларни интенсив методлар билан ўтлоқларда боқиш ва семиртиришга алоҳида эътибор берамиз, бу эса 250 минг бош қўйнинг ўртача вазнини 50 килограммга етказиб, шундан 85 процентини юқори семизликда давлатга топшириш имкониятини беради.

Маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва сортини яхшилаш самарадорлигини ошира бориб, биринчи сорт қоракўл териларни 88 процентга, шу жумладан жакет сортини 35—40 процентга етказамиз. Сур териларнинг 30 процентгача бўлишини таъминлаймиз.

1977 йилда озуқабоп экинлар майдонини кенгайтирамиз, беда ҳосилдорлигини гектар бошига 120 центнерга, силосбоп маккажўхорини 400 центнерга етказамиз. Озуқа ишлаб чиқариш ва тайёрлашда прогрессив технологияни кенг жорий этамиз, шу жумладан, 25 минг тонна донадор озуқа ишлаб чиқарамиз, 550 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз, яйловларни суғориш ва маҳсулдорлигини оширишни давом эттирамиз.

Қўйлар туёқ сонини тўла сақлаб қолиш мақсадида шу беш йилликнинг охирига қадар ҳамма қўйларни иссиқ жойларда сақлашга етарли даражада ёпиқ қўйхоналар қурилишини кучайтирамиз.

Область қоракўлчилари чорва қишловини муваффақиятли ўтказишга аҳд қилдилар, қўзилатиш мавсумини юқори даражада ўтказиш, қўйчиликни ривожлантириш бўйича ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили учун қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларини бажариш учун астойдил курашмоқдалар.

Социалистик мажбуриятлар область чорвадорларининг кенгашида қабул қилинган.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ 1977 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

● 950 минг гектар майдонга чигитни кенг қаторлаб экамиз. 680 минг гектар майдонга туксизлантирилган чигитни аниқ миқдорда экамиз. 1.400.000 гектар майдонда гербицидлар ишлатамиз. 900 минг гектар майдондаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. Камида 3 миллион 200 минг тонна пахтани машиналарда териб оламиз.

● Колхоз ва давлат хўжаликларида қорамоллар сони 1.505.000 бошга етказилади. Ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 400 килограмм бўлганда гўштга топширилади.

● Сигирлар сони 425 минг бошни ташкил этади. Ҳар бош сигирнинг сути 2.200 килограммни ташкил этади. Ҳар юз бош сигирдан 80 та бузоқ олинади.

● Чўчқалар сони 355 мингта бўлади, ҳар бири 110 килограмм тош босадиган қилиб тайёрлов пунктига жўнатилади. Ҳар 100 та она чўчқадан 2.300 та чўчқа боласи олинади.

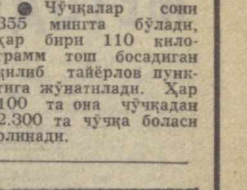

● Қўй ва эчкилар сони 6.300.000 бошни ташкил этади. Ҳар бош қўй 50 килограмм семирганда гўшт комбинатларига жўнатилади. Ҳар 100 бош совлиқ ва эчкидан 115 та қўзи ва улоқ олишга эришамиз.

● Паррандалар сонини 6.600.000 бошга етказиш, ҳар бир товуқдан 165 тадан тухум олиш белгиланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советидан

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, атоқли совет актёри, СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати, Ўзбекистон Театр жамияти Правлениеси раиси, Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек давлат Академик драма театрининг директори Олим Хўжаев 1977 йил 14 февралда 67 ёшида тўсатдан вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ | ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

«Совет Ўзбекистони» газетаси, республика радиоси ва Ўзбекистон ССР стандартлар бошқармасининг

РЕСПУБЛИКА СИФАТ ЭКРАНИ

АЪЛО МАҲСУЛОТ — ФАОЛИЯТИМИЗ КЎЗГУСИ

Сифат кўрсаткичи — корхона фаолиятининг кўзгуси. Зотан, меҳнат коллективларидаги ҳар бир ишчи ва инженер-техник ходимнинг ўз вазифасини қандай адо этаётганлиги у тайёрлаб чиқараётган маҳсулотнинг пишиқ-пухталигида, чидамлилигида, замонавийлигида, ташқи безагида, бир сўз билан айтганда, сифатида бутунлигича намоён бўлади. Эндиликда ишлаб чиқаришнинг миқдорий омиллари билан бир қаторда сифат кўрсаткичлари ҳам алоҳида инобатга олинмоқдаки, бу КПСС XXV съезди йўл-йўриқларидан келиб чиққан қонуний ҳолдир.

Республикамиз ишчилар синфи ўнинчи беш йилликни самарадорлик ва сифат беш йиллигига айлантириш мақсадида социалистик мусобақани авж олдираётир.

Мусобақадошларнинг асосий эътибори барча турдаги маҳсулотларнинг юксак сифатли бўлишига эришишга, олий категориядаги буюмлар тайёрлашни кўпайтиришга ва уларнинг умумий ишлаб чиқариш ҳажмидаги салмоғини оширишга қаратилган. Областлардаги ишчи коллективларининг бу борадаги илғор тажрибаларини кенг ёйиш, ютуқларни кўрсатиш ва камчиликларнинг сабабларини очиб ташлаш, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг сифат кўрсаткичларни яхшилашдаги масъулиятини ошириш мақсадида «Совет Ўзбекистони» редакцияси, республика радиоси ҳамда Ўзбекистон ССР Стандартлар бошқармаси «Республика сифат экрани»ни ташкил этдилар. Бугун мазкур экранда — Андижон области саноат корхоналари.

ИШЧИ ВА КОРХОНА МАНФААТИ

Ленин орденли Андижон области меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг дастлабки босқичида хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳар жабҳасида ажойиб зафарларга эришдилар. Саноат маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва реализация қилиш топшириқлари барвақт уддаланди. Планга қўшимча неча юз минг сўмлик маҳсулот тайёрланиб, истеъмолчиларга жўнатилди. Энг муҳими, буюмлар сифатини яхшилаш, хилларини кўпайтиришда силжишга эришилди.

Б. ГИТНИКОВ, Ўзбекистон Стандартлар бошқармаси область назорат лабораторияси бошлиғи:

— Давлат Сифат белгисини олган маҳсулотларнинг умумий ҳажмидаги салмоғи ортаётганлиги ҳаммамизни қувонтирмоқда. Ҳозир 56 хил буюм беш бурчакли фахрий тамға остида ишлаб чиқарилаётгани фикримга далил эмасми?! Улар областимиздаги 13 та корхонада тайёрланаяпти. Яна бир рақам: ўтган йилнинг ўзида Сифат белгили 18 хил янги маҳсулотни тайёрлаш ўзлаштирилдики, уни олға ташланган дадил қадам, дейиш мумкин.

СССР 50 йиллиги номли «Электродвигатель» заводи область ишчи коллективларининг фахри. Корхона ёш бўлишига қарамай, республикамиздан ташқарида ҳам шуҳрат қозонган. Бу даргоҳда тайёрланаётган маҳсулотлар халқ хўжалигининг етакчи тармоқларини жадал ривожлантиришга мадад беряпти. Диққатга сазовори шундаки, ҳозир заводнинг 7 хил буюми Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилиб, уларнинг салмоғи умумий ҳажмда 79,5 процентга етди. Бу — Бутуниттифоқ «Союзэлектромаш» бирлашмасида рекорд кўрсаткич! Хўш, завод коллективининг муваффақиятини таъминлаётган омил нима?

Б. УМАРОВ, «Электродвигатель» заводининг илғор ишчиси:

— КПСС XXV съезди биз, ишчиларни ва меҳнат коллективларини маҳсулот сифатини ошириш проблемасига диққат-эътиборни кучайтиришга даъват этди. Чунки, тайёрланаётган буюмлар сифатини яхшилаш замирида меҳнат унумдорлигини ошириш, моддий ресурсларни иқтисод қилиш, совет халқи моддий фаровонлигини янада юксалтиришнинг катта резервлари ётади-да! Буни яхши тушунган корхонамиз ишчи ва инженер-техник ходимлари фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, энг илғор иш усулларини қўллаш, маҳсулот сифати учун масъулиятни оширишни биринчи даражали вазифа, деб билдилар. Энг аввало, цех ва участкаларни модернизациялашга киришдик. Эскириб қолган асбоб-ускуналар энг замонавийлари билан алмаштирилди. Иш шу билан тугади дейсизми? Йўқ! Биз ўз олдимизга ҳозирги кун талабларига жавоб бера оладиган серунум двигателларни ишлаб чиқаришни вазифа қилиб қўйдик. Умрини яшаб бўлган «АО» серияли электр двигателлар ўрнига, «4А100» сериялисини тайёрлашни ўзлаштирдик. Қишлоқ хўжалиги эҳтиёжлари учун «Д80П» маркали агрегатлар ишлаб чиқаришга ҳам киришдик. Булар автоматлашган дастгоҳларни жорий этиш шарофати. Натижада, Сифат белгили маҳсулотларнинг умумий ҳажмдаги салмоғи топшириқда белгиланганидан 3,5 фоиз ортиб кетди. Бундан корхонамиз бир йилда 55 минг сўм соф фойда кўрди. Биз, ишчилар-чи? Маҳсулот сифатининг яхшиланганлиги ва ишлаб чиқариш ҳажмининг ошганлиги, реализация планининг анча ортиқ адо этилганлиги ҳамда меҳнат унумдорлигининг кескин кўтарилганлиги туфайли ўтган йилнинг ўзида ҳаммаси бўлиб 178 минг сўм мукофот олдик.

Сифатли маҳсулоти билан эл олқишига сазовор бўлаётган «Андижанирмаш» заводи, ёғ-мой комбинати, 1-пахта тозалаш заводи, Ленинскдаги мотор-ремонт ва ёғ-экстракция заводлари ҳақида ҳам юқоридагидай илиқ гапларни айтиш мумкин. Ленинск ёғ-экстракция заводида қуйидаги ҳужжат билан танишдик.

СПРАВКА: «Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш мақсадида ёғ-экстракция заводида кейинги йилларда бир қатор ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилди. Масалан, юклаш-тушириш ишлари механизациялаштирилди. Чигит кобиғини ажратиш ва элаш бўлими кенгайтирилди. Дастлабки ёғ олиш ва кунжарадан ёғ чиқариш цехи реконструкция қилиниб, янги технология ускуналари ўрнатилди. Оқибатда маҳсулот сифати кескин яхшиланди. Маҳсулот сифати юзасидан истеъмолчилардан биронта ҳам эътирозномалар олинмади. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш учун ўтказилган социалистик мусобақада юксак кўрсаткичларга эришганлиги учун корхона 1976 йил 4-кварталида шаҳар партия комитетининг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлди.

Завод директори М. Турсунов».

Тайёрланаётган буюмлар сифатини оширишда андижонликлар социалистик мусобақани авж олдиришга, ишчилар малакасини ва билимини такомиллаштиришга, львовликларнинг сифатни бошқариш системасини жорий этишга ҳам алоҳида эътибор беришяпти. Масалан, «Электродвигатель» заводида корхонанинг 10 га яқин стандарти ишлаб чиқаришга татбиқ этилди. 150 га яқин новатор нуқул аъло сифатли маҳсулот тайёрлашга эришяпти. Ленинск ёғ-экстракция заводида комплекс системани ишлаб чиқиш ва қўллаш учун бош инженер бошлиқ координацион ишчи группаси тузилган. Трикотаж, пойафзал ва Володарский номли тикувчилик фабрикаларида маҳсулотларни учала сифат категориясига аттестация қилиш ўз вақтида олиб боридяпти. Шунга қарамасдан...

ИПСИЗ ТУШОВЛАР

«— Область енгил саноат корхоналари давлат Сифат белгисини олган маҳсулотларни ишлаб чиқариш планини бажармаяпти. Пойафзал ва Володарский номли фабрикалар шулар жумласидандир».

(«Узторгодежда» Андижон базаси ходими Л. Гольцеванинг айтганлари).

Андижонлик пойафзалчилар беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга, XXV съезд белгилаб берган туб иқтисодий проблемаларни ҳал этишга конкрет ҳисса қўшишга азму қарор қилишган, 11 нафар ишчи ўтган йили икки йиллик нормани адо этди. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда 255 пойафзалчи малакасини оширди. 145 ишчи эса коммунистик меҳнат мактаби талабаси. Корхона маҳсулот реализацияси планини 107,1 процентга етказди. Олий категорияли маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажми 1975 йилдагига нисбатан 175(!) фоизни ташкил қилди. 37 та технология ускуналари жорий этилди. Қўл меҳнати яна 5,7 процент қисқартирилди.

Бироқ, Сифат белгиси билан пойафзал тайёрлаш топшириғи юқорида айтилганидай, ора йўлда қолди. Нега? Ким сабабчи?

Маълумки, ҳар бир корхонанинг муваффақияти хом ашёнинг ўз вақтида, белгиланган миқдорда олишига боғлиқ. Бу оддий ҳақиқат. Яна бир нарса сир эмаски, ёмон матодан аъло сифатли маҳсулот тикиш мумкин эмас. Афсуски, икки карра икки тўртдай ҳаммага аён бу оддий нарсаларни планлаштирувчилар, таъминотчилар ҳануз тушунолмаётганга ўхшайдилар. Уларнинг ўз вазифаларига совуққонлиги корхоналарнинг оёғига ипсиз тушов бўлиб, доғда қолдиряпти. Фактларга мурожаат этайлик. Пойафзал фабрикасига лак мўлжалдаги муддатда етказиб берилмади. Корхона болалар пойафзали учун 6660 жуфт қолипга буюртма берган эди, бор-йўғи 4334 жуфт ололди, холос. Этилацетатга бўлган талабнинг эса ярмидан сал кўпроғигина қондирилди. Умуман, Армавир ва Нальчик «Искон» комбинатлари, Шелководаги технологик газламалар фабрикаси, «Узтекстильторг» Андижон область базаси пойафзалчилар наздида энг интизомсиз таъминотчилар сифатида «шуҳрат» қозониб келишмоқда.

Республика Енгил саноат министрлигининг эътиборини Володарский номли тикувчилик фабрикасидаги аҳволга ҳам қаратмоқчимиз. Мазкур корхона ўтган йили 111 та рекламация билан «тақдирланди». 31 минг сўмликдан зиёд кийим-кечаги қайтариб юборилди, 30 минг сўмликдан кўпи иккинчи сортга туширилди. Ахир, ғижим-ғижим, чоклари сўкилиб кетган, сифатсиз дазмолланган матоларни ким ҳам оларди? Ишчиларни ўз вазифаларига масъулиятсизлик билан қарашяпти деб бўлмайди. Бу ерда технология интизоми бузиляпти. Ўтган йили фабрикада 2-цех очилди. У деярли тўппа-тўғри мактаб партасидан келган ўқувчи қизлар ҳисобига тўлдирилди. Биронта ҳунар-техника билим юртида таҳсил кўрмаган, малакасиз ишчилардан дарров сифатли маҳсулот кутиш бир томондан инсофдан эмас. Натижада эркакларнинг 2 моделдаги спорт кийимини тикиш ўзлаштирилмай қолиб, у савдо ташкилотларининг талабига кўра бошқа хилига алмаштирилди. Эркакларнинг джинс шими эса фабрикага деярли 90 фоиз иккинчи сортли газлама келганлиги учун тикилмай қолиб кетди.

Г. АСҚАРОВ, Володарский номли тикувчилик фабрикаси бош инженери:

— Моделлар уйининг енгил саноат корхоналарини тегишли ҳужжатлар билан таъминлаш борасидаги сусткашлигини айтмай қўя қолай. Бу — одат тусига кириб қолди. Аммо, министрликнинг йил бошида Сифат белгиси билан 600 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш ҳақидаги ўз кўрсатмасини 1 июлга келиб 1 миллион сўмликка ўзгартирганига ҳануз тушунолмайман. Ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш учун бизда етарли шароит йўқ эди-ку!

Барқарор сифатли маҳсулот тайёрлаш шароитлари 13-ғишт заводлари бошқармасида ҳам мавжуд эмас. Бошқарманинг ҳатто ўз карьери йўқ. Заводларда асосан қўл кучидан фойдаланилади. Газ ва электр энергияси таъминотида тез-тез узилишларга йўл қўйиляпти. Асбоб-ускуналар эскириб, қарийб яроқсиз ҳолга келиб қолган. Корхона раҳбарлари ишлаб чиқаришни метрологик жиҳатдан мустаҳкамлаш ҳақида унчалик қайғуришмаяпти.

СТАНДАРТ — СИФАТ ПОСБОНИ

— Сифатни бошқариш комплекс системасини ишлаб чиқиш соҳасида қандай ишлар амалга оширилди?

— Стандартлаштиришга жавобгар шахс белгилаганмиз...

(Сут заводидаги суҳбатдан).

Маҳсулот сифатини яхшилашни стандартлаштиришсиз тасаввур қилиш қийин. Аммо Андижон областидаги трикотаж, пойафзал ва Володарский номли тикувчилик фабрикалари, сут заводи ва гўшт комбинати, «Ирмаш» ва «Коммунар» заводлари раҳбарлари стандартлаштириш хизматини ташкил қилиш билан боғлиқ масалаларни ҳал этишга етарли аҳамият бермаяптилар. Чунки, ушбу корхоналарда стандартлаштириш иши бир кишининг қўлидан келмайди. Айрим корхоналардаги назорат аппаратининг паст техникавий даражаси ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатини контроль қилишга оид барча масалаларни ҳал этиш имкониятидан маҳрум. Баъзи корхоналарда эса ишлаб чиқаришнинг техникавий жараёнини, тайёр маҳсулот сифатини текширувчи ўлчов асбоблари етарли эмас. Киров номли аграр-саноат бирлашмасининг консерва заводи, Ленинскдаги темир-бетон буюмлари заводи, «Тарандубител» бирлашмасида аҳвол шундай.

ХУЛОСА: стандарт талабларидан чекинганлиги учун 1976 йилда уч корхонанинг 6 хил маҳсулоти давлат Сифат белгисидан маҳрум қилинди. 10 та корхонанинг реализация планидан 153 минг сўмдан зиёд маблағ чегириб қолинди.

— Андижон области саноат корхоналари коллективлари олдида 1977 йилда, умуман ўнинчи беш йилликда маҳсулот сифатини яхшилаш соҳасида катта ва мураккаб вазифалар турибди. Биргина шу йилнинг ўзида яна 18 хил маҳсулот давлат Сифат белгисига тақдим этилиши режалаштирилган. Бунинг учун КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXV съездида таъкидлаганидек «...планлаштириш ва бошқаришнинг бутун механизми, моддий ва маънавий рағбатлантиришнинг бутун системаси, инженер ва конструкторларнинг куч-ғайратлари, ишчиларнинг маҳорати маҳсулот сифатини оширишга қаратилиши лозим». Андижон области партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари илғор тажрибаларга таянган ҳолда хато ва камчиликлардан тегишли хулоса чиқариб, маҳсулот сифатини ошириш соҳасидаги вазифанинг уддасидан чиқишларига шубҳа йўқ.

Э. ХУЖАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

М. САИДОВ,
республика радиоси мухбири.

Р. ҲОШИМОВ,
Ўзбекистон ССР Стандартлар бошқармаси ходими.

«САЛЮТ-5»: СИФАТ БОСҚИЧЛАРИ

Тадбиркор киши ҳатто автомобилда олис сафарга жўнаётиб, кўпроқ ишдан чиқиб турадиган қисмлар запасини тўлдириб олади. Космик кема ва станцияларни орбитага чиқарувчи инженерлар запас комплектни беқиёс даражада синчиклаб танлайдилар. Албатта, улар биринчи навбатда запас қисмларнинг миқдорини кўпайтирмасликка ҳаракат қиладилар. Бирон системанинг ҳар бир элементи пишиқ-пухталиги синчиклаб текшириб чиқилади ва шунга қараб кўпгина узеллар қўшоқ қилиб ишланиб, қўшимча пухталик запаси олади.

Лекин конструкторлар космик аппарат мураккаб системаларининг ишини нақадар синчиклаб прогноз қилишмасин, мутлақ пухталикка эришиб бўлмайди. «Салют-3» да ишлаган П. Попович билан Ю. Артюхин масалан, запас қисмлар комплектидан биронта ҳам деталь ишлатмаган эдилар. Аммо А. Губарев билан Г. Гречко орбитада биринчи бор мушкулотга дучор келдилар — қуёш телескопини ростлашда қийинчиликка учрагач, бошқариш марказидан берилган маслаҳатларга биноан шу қимматли асбобни ишга солган эдилар. «Салют-4» даги иккинчи экспедиция аъзолари П. Климук билан В. Севастьянов профилактик тадбирларни бажардилар. Улар ўтказган танҳо операция — қуёш телескопи кўзгуси юзига янги қатлам югуртириш операциясини эслаб кўрайлик. Ўшанда асбобнинг «кўриш қувватини» шу тахлитда қарийб икки баравар яхшилай олиш мумкин бўлганди.

Станция конструкторлари билан учрашганимизда берган биринчи саволимиз «Салют-5» системаларининг пухталигига тааллуқли бўлди, албатта. Станция бетўхтов 6 минг соатдан бери ишлаб турибди. Шу вақт ичида унинг ишида бирон нуқсон юз бермадими, космик техника пухталигига берилган прогноз тўғри чиқдими?

Мутахассислар станциянинг ҳамма системалари муқим ишлаб турганлигини маълум қилдилар. Регламент билан ишлаш муқимликни сақлашдаги шартлардан бири бўлди. Бу соҳада яна тажриба орттириш учун шу экспедицияда космонавтларга станцияда бўлган блоклардан айримларини алмаштириш вазифаси топширилди. Бундан ташқари В. Горбатко билан Ю. Глазковга бортавий ҳисоб машиналаридан бири билан профилактик иш олиб бориш вазифаси топширилди. Улар шу ишларни 11 февралда бажаришди.

Аммо, орбитадаги шу ғалати техник қаров тафсилотлари тўғрисида ҳикоя қилиб бермоқ учун ерга тушишимиз ва станцияда вужудга келтирилган корхонага экскурсия қилишимизга тўғри келади. Бу ердаги лабораториялардан бирида станциянинг эгизи турибди. Уни аналог дейишади. Экипаж билан Ернинг радио орқали сўзлашувларида шу сўзни тез-тез эшитиб турамиз. Бошқариш марказининг оператори бирон программа «аналогда бажариб кўрилган» деган бўлса, ҳамма топшириқ Ерда миридан сиригача пишиқтирилганлигини билдиради. Биз аналог-станцияда ишлаган мутахассислардан бири билан суҳбатлашиш шарафига муяссар бўлдик.

— Ўзгариб турувчи бирон вазиятда қандай қарорга келиш кераклигини космонавтларга тавсия қилишдан олдин ҳамкасбларимиз билан шу қарорнинг турли вариантларини ишлаб чиқамиз, — дейди суҳбатдошимиз. — Станция ичидаги ҳисоб машинаси тўғрисида гапирадиган бўлсак, у станциянинг унчалик қулай жойида эмаслигини айтиб ўтмоғимиз лозим. Унинг ёнида жуда кўп бошқа қурилма ва агрегатлар ҳам бор. Машинанинг керакли блоклари билан шу иш босқичларини аналогда пишиқтириб олиб, космонавтларга зарур тавсиялар юбордик. Улар бу ишни кутганимиздан зиёда — графикда мўлжалланганидан анча тез бажардилар.

Аммо «Салют-5»нинг ердаги эгизи энг мураккаб вазиятларда қандай иш тутиш программаси пишиқтириладиган моделнинг ўзидангина иборат эмас. Виктор Горбатко билан Юрий Глазков фаолиятини кузатиб борувчи экипаж доимо аналог ичида бўлади. Қисқача қилиб айтсак, «Салют-5»нинг Ердаги эгизи космик экспедицияни бошқариш ягона системаси билан биргалашиб ишлаб, унинг самарадорлиги ва сифатини ошириб борувчи баайни бир доимий асбоб вазифасини ўтайди.

Учишни бошқариш марказида ўнинчи беш йилликнинг самарадорлик ва сифат тўғрисидаги шиорини ҳис этиш мумкин. Илм-фан ва халқ хўжалиги турли соҳаларига мансуб мутахассис вакиллар бу ерга келишган. Улар космонавтлар билан ҳамкорликда орбитадаги илмий тадқиқотларни давом эттиришга киришмоқдалар.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС махсус мухбири.
Учишни бошқариш маркази.

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

ТЕРМИЗ, 15 февраль. (ЎзТАГ). Бугун меҳнаткашлар депутатлари Сурхондарё область Советининг сессияси бўлди. Сессияда КПСС XXV съезди қарорлари асосида область аҳолисига кино хизматининг аҳволи ва уни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Область Советининг саноат, транспорт ва алоқа масалалари билан шуғулланувчи доимий комиссияларининг ҳисоботи ҳам қараб чиқилди.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА

ШЧЕКИНО МЕТОДИ АСОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Тула область партия активи билан бўлган учрашувда Тула диёрида юзага келган Шчекино методидан кенг фойдаланишни тавсия этди. Ана шу ташаббуснинг ижодкори — «Азот» бирлашмасининг, илгариги Шчекино химия комбинатининг коллективи «Камроқ ходимлар билан кўпроқ ва яхшироқ ишлаймиз» деган шиор остида меҳнат қилиб, ажойиб натижаларга эришди. Химиклар КПСС Марказий Комитети маъқуллаган эксперимент бошлангандан буён маҳсулот ишлаб чиқаришни 2,7 баравар кўпайтирдилар, меҳнат унумдорлигини эса 3,4 баравар оширдилар. Бунга ходимлар сонини бир ярим минг кишига камайтирган ҳолда эришилди?

Бу муваффақиятда иш жойларини рационализация қилиш, контроль ва автоматиканинг ғоят самарали воситаларини жорий этиш, кўпгина иш жараёнларида қўл меҳнатини механизмлар билан алмаштириш туфайли эришилди. Ана шу тадбирларнинг амалга оширилиши, меҳнатни илмий асосда ташкил қилишнинг жорий этилиши машина-ускуналарга хизмат қилишнинг янги нормативларини белгилаш имконини берди. Химиклар баъзи касбларни бирлаштиришга, агрегатларга хизмат қилиш зонасини кенгайтиришга муваффақ бўлдилар. Шу йўл билан юзлаб аппаратчилар, насосларнинг машинистлари, лаборантлар ишдан озод қилинди. Машина-ускуналарни ремонт қиладиган ихтисослаштирилган бешта цех ташкил этилганлиги ремонтчиларнинг меҳнат унумдорлигини жиддий суратда ошириш имкониятини туғдирди.

Ҳозирги вақтда Шчекинода «Азот» химикларининг «Камроқ ходимлар билан кўпроқ, яхшироқ ишлаймиз» шиори остида корхоналарнинг деярли ярми ишлаб турибди. Бу эса, ўзининг ижобий натижаларини бермоқда. Масалан, нон комбинатида айрим жараёнларни механизациялаштириш ва хизмат қилиш нормаларини тартибга солиш йўли билан ходимлардан 56 киши ишдан озод этилди. Ана шу ходимлар ёрдамида янги кондитер цехи ишга туширилди. Синтетик тола заводи икки йилдан буён Шчекино усулида ишламоқда. Бу ерда ана шу муддат ичида, асосан ремонт қилиш бўлимларини марказлаштириш йўли билан 185 киши ишдан озод этилди. Хизмат қилиш зонасини кенгайтириш учун мусобақа авж олдириб юборилди. Ишчилар сони кўпайтирилмаган ҳолда, тола ишлаб чиқариш тинмай ортиб бормоқда. Ташаббус ижодкори — ўровчи Валентина Мотина ўнинчи беш йиллик топшириғини уч йилда бажаришга аҳд қилди. Ҳозир у 1978 йил ҳисобига ишламоқда. Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақанинг олдинги сафида бораётган бу пешқадам ишчининг юзлаб издошлари бор. Завод ўнинчи беш йилликда ана шу резерв ҳисобига ходимлар сонини кўпайтирмай, тола ишлаб чиқаришни 17 минг тоннадан 23 минг тоннагача етказишни мўлжалламоқда.

КПСС Шчекино шаҳар комитети химиклар тажрибасини бошқа корхоналарда ҳам ёйиш соҳасида катта ташкилотчилик ишини олиб бормоқда. Шу мақсадда партия ходимлари, хўжалик раҳбарлари ва илғор ишчилардан иборат кенгаш тузилди. Кенгаш аъзолари макарон фабрикасида бўлиб, турдош касбларни эгаллаш йўли билан бу ерда ҳам меҳнат унумдорлигини ошириш мумкинлигини айтдилар. Шундан кейин ғишт заводида, сушилка фабрикасида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш резервлари комплекс тарзда ўрганилади.

Турдош касбларни муваффақиятли равишда эгаллашга ёки хизмат қилишнинг кенгайтирилган зонасига ўтишга муваффақ бўлган кишиларнинг бевосита иш жойларида илғор тажриба мактаблари жорий қилинмоқда.

Ҳозирги кунда бутун Тула область партия ташкилоти билан Шчекино шаҳар партия комитетининг олдида бир хил вазифа турибди. Областда бутун саноат маҳсулотининг учдан бир қисми Шчекино усулида ишлаб чиқарилмоқда. Шу туфайли ишчилардан 20 мингдан кўпроқ кишини ишдан озод қилиб, уларни янги цехларга юборишга муваффақ бўлинди. Бироқ Тула коммунистлари эгалланган марралар билан чекланиб қолмаётирлар. Шчекино методини бундан буён ҳам ёйиш, меҳнаткашларни Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган мусобақани кенг авж олдиришга сафарбар этиш тадбирлари кўрилмоқда.

А. СИРОВАТКИН,
ТАСС мухбири.
Тула.

Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллиги шарафига бошланган зарбдор меҳнат вахтаси республикамиз саноат корхоналари коллективларида кун сайин авж олмоқда. Суратларда: (чапдан) Марғилондаги «Атлас» тўқимачилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор ишчиси А. Ёқубов; Тошкент тўқимачилик комбинатининг донгдор йигирувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Буолма Жўраева шогирдлари В. Газизова ва Л. Кулакова билан иш устида.

Ш. ИБРОҲИМОВ фотолари. (ЎзТАГ)

СЎЗДА ВА АМАЛДА

ЧОРВА ҚИШЛОВИДАГИ НУҚСОНЛАР

Хоразм области хўжаликларида жамоат чорвачилигини ривожлантириш йўлида дастлабки қадамлар қўйилди. Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, янги типовой фермалар қуриш, чорвачиликни ихтисослаштириш ва механизациялаш, молларнинг зотини яхшилаш режалари амалга оширилмоқда, ихтисослашган совхозлар, бўрдоқичилик базалари, паррандачилик фабрикалари маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга, гўшт, сут ва тухумнинг таннархини камайтиришга эришаётирлар.

Урганч бўрдоқичилик совхози ва Гурлан район бўрдоқичилик базасида гўшт етиштириш ҳажмини ўстириш, таннархини арзонлаштириш таъминланяпти. Сигирлардан бузоқ олиш ва сут етиштиришни кўпайтиришда Боғот районидаги Нариманов номли, Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхозларнинг тажрибалари ибратлидир. Янгиариқ районида балиқчилик комбинати рентабелли ишлаб, маҳсулот етиштириш ҳажмини тобора ошираётир.

Эътироф этиш керакки, жамоат чорвачилигининг аҳволи областда умуман қониқарли эмас. Амалга оширилган ишлар эса белгиланган катта режаларнинг бир қисми холос. Жамоат чорвачилигининг маҳсулдорлиги ва рентабеллиги жуда паст. Бу тармоқ ҳали ҳам қишлоқ хўжалигининг қолоқ соҳаси бўлиб қолаётир. Хонқа, Урганч районлари ўтган йили гўшт, сут етиштириш планларини бажармадилар. Моллар ориқлаб маҳсулот камайиб бораётир. Гурлан районй сут ва тухум, Шовот райони сут етиштиришда орқада қолганига сабаб ҳам шудир. Бу районлардаги кўпчилик хўжаликларда маҳсулотларнинг таннархи ошиб, чорвачиликдан моддий зарар кўрилмоқда. Қишлов даврида эса маҳсулдорлик пасайишига йўл қўйилган. Урганч районидаги «Комсомол» колхозида бултур ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут минг килограммга ҳам етмади. Шу райондаги Чапаев номли колхозда ҳар бир сигирдан фақат 1150 килограмм сут олинди. Сигирларнинг тўқ, иссиқ қишлови таъминланмаяпти. Натижада ҳозир ҳар бир сигирдан кунига 3-4 килограммдан сут соғиб олиняпти, холос.

Хонқа район хўжаликларида 2 мингга яқин сигирдан 1260 таси соғиляпти. «Октябрь 40 йиллиги», «Победа» ва «Правда» колхозларида анчагина сигир қисир қолган. Натижада сут етиштириш камайган. «Октябрь 40 йиллиги» колхозида 300 бош сигирга мўлжалланган молхона қурилганидан буён савлат тўкиб турибди. Уни ишга тушириш кечикиб кетди. Натижада сигирлар совуқ молхоналарда сақланяпти. Ем-хашакка ёлчимаяпти. Ферма бригадири Саъдулла Мадаминов сут озлигига баҳона ахтариш билан банд. Колхоз раиси Саид Мадаминов эса ваъдабозликдан нарига ўтмаётир. Районда парранда гўшти етиштиришга бефарқ қаралмоқда. Пландаги 16 минг ўрнига 13 минг паррандa бор. Бунинг 3 мингдан кўпроғи хўроз. Уларга дон сарф бўлади-ю маҳсулот олинмайди. Ахир хўрозлар тухум қилмайди-да.

Шовот районида 2.300 та сигир бор. Шундан 1750 таси зотли сигирлардир. Шундай бўла туриб, ҳар сигирдан кунига соғилаётган сут 4-5 килограммдан ошмаётганлиги ажабланарли ҳолдир. «Ленинград» колхозида 245 сигирдан 130 таси соғилади. Ҳар сигирдан кунига атиги 3 килограммдан сут олинмоқда. Чорвачилик комплекси қурилиши чўзилиб кетди. Молларга рацион бўйича озуқа берилмайди. Фермани механизациялашга эътиборсиз қаралмоқда. Колхоз раиси А. Абдуллаев, ферма мудири Р. Абдухалилов минбардан катта ваъдалар беришади-ю амалда эса сут кўпайиш ўрнига камайиб бормоқда.

Райондаги ихтисослашган «Шовот» совхози подасида сигирлар оз. 820 қорамол бор. Сигирларнинг сони эса 180 та холос. Ҳар сигирдан кунига 4 килограммдан сут соғиб олинаётир. Бузоқхона қурилгану, ҳануз фойдаланишга топширилмаган. Моллар изғиринда ётибди. Совхоз директори Искандар Хўжаев, бош зоотехник Б. Юсупов сут ўрнига важ, баҳона кўрсатиш билан шуғулланмоқдалар. Қўшкўпир районида молларни бўрдоқига боқиш ва семиртиришга етарли аҳамият берилмаётир. Баъзан ориқ, вазни кам қорамоллар гўшт учун топширилмоқда. Бундан колхозлар иқтисодий зарар кўрмоқдалар. Олтибой Қурбонов номли колхоз 63 та қорамолни гўшт учун топширган, ҳар бирининг тирик вазни 346 килограммни ташкил этади, холос. Колхоз раиси С. Оллоберганов, ферма мудири Р. Бобоев ориқ ва касалликка чалинган молларни гўшт учун топшириш иқтисодий жиҳатдан зарар эканлигини наҳотки тушунмасалар.

«Тошкент» колхози гўшт учун топширган 5 та қорамолнинг ҳар бирининг ўртача тирик вазни 360 килограммни ташкил қилади. Колхоз раиси Ж. Матниёзов, ферма мудири Э. Отаевни қишлов даврида чорвачилик маҳсулдорлиги камайганлиги негадир ташвишга солмаяпти. Шу райондаги «Ленинград» колхозида гўшт учун топширилган ҳар битта қорамолнинг тирик вазни 480 килограмм бўлса-ю бир хил шароитдаги бошқа хўжаликларда нега молнинг вазни жуда кам экан. Бу саволга Қўшкўпир район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Э. Матназаров, унинг чорвачилик бўйича ўринбосари Р. Машарипов, шунингдек хўжаликларнинг раҳбарлари қандай жавоб беришаркин?

Бундай катта тафовутни сигирлардан бузоқ олишда ҳам кўриш мумкин. Хива районида ҳар 100 сигирдан 85 та бузоқ олинган бир вақтда Урганч районида 58 та, Ҳазорасп районида 66 та бузоқ олинган. Бу аҳволда қорамолларнинг бош сонини қандай ўстириб бўлади. Областда чўчқачилик, паррандачилик ва қуёнчилик каби тармоқлар ҳам оқсамоқда.

Область, районлар ва хўжаликларнинг раҳбарлари жамоат чорвачилигида самарадорлик ва рентабелликни таъминлаш, қишловни намунали ўтказиш чораларини изчиллик билан амалга оширишлари лозим.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯЙЛОВ БАҲОДИРЛАРИ

БУХОРО ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ ДОЛЗАРБ КУНЛАРИ

Бухоро области чорвадорлари зўр имтиҳондан ўтишяпти. Кўз илғамас Қизилқум яйловларини қор қоплаб ётган аёзли дамларда минг-минглаб жамоат чорвасини соғ-омон сақлаш ҳазилакам иш эмаслиги ҳаммага аён. Чорвадорларнинг руҳи тетик. Улар кундузни кечага, кечани эса кундузга улаб унумли меҳнат қилишяпти. «Чиқимга йўл қўймаймиз!» — жанговар шиорлари, эзгу мақсадлари ана шу.

Мана, биз область қоракўлчилик хўжаликлари бошқармасидамиз. Областнинг ҳамма томонидан чорва қишловининг қандай ўтаётганлиги ҳақида кетма-кет хабарлар келиб турибди. Хоналардаги телефонлар тинимсиз жиринглайди. Республикамизнинг район ва шаҳарларидан ем-хашаклар юборилаётганлиги ҳақида хушхабарлар олинмоқда.

Бухоро область дон маҳсулотлари ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи Ўктам Аҳмедовни биз ана шу ерда учратдик.

— Ишчи ва хизматчиларимиз бир дақиқа ҳам тиним билаётганлари йўқ, — деб ҳикоя қилади Ўктам Аҳмедов. — бошқармамиз ихтиёридаги Бухоро, Навоий комбинатлари, Қизилтепа ва Қоракўл базалари чорва қишловини яхши ўтказишда ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Бу корхоналарнинг меҳнатсевар коллективлари биргина январь ойининг ўзида пландаги 9195 тонна ўрнига 11 минг тоннадан зиёд сифатли омихта ем ишлаб чиқариб, узоқ Томди, Конимех районлари чорвадорлари ва бошқа хўжаликларга юбордилар. Биргина Қоракўл базаси коллективининг ўзи пландан ташқари 500 тонна ёрма етказиб берди. Бошқармамиз аҳил коллективи шу йилнинг биринчи кварталига белгиланган маррани 25 мартдан кечиктирмай эгаллашга қарор қилганлар. Шу муддат ичида биз чўпон-чўлиқларга 27 минг тонна омихта ем етказиб берамиз.

Суҳбатимиз эндигина туган ҳам эдики, эшик очилиб, хонага икки киши кирди. Улар Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий-тадқиқот институтидан экан. Институт бўлим мудири, қишлоқ хўжалик фанлари доктори Михаил Антонович Кошевой, катта илмий ходим Борис Михайлович Степанов.

Улар ҳам шу долзарб кунларда бухоролик чорвадорларга ёрдам кўрсатиш учун келишган экан. Олимлар билан Конимех райони томон жўнадик. Манзил олис ва оғир бўлди. Қор, яхмалак. У ерга кун ботарда етиб бордик.

— Чорвадор хўжаликлар, отарлар анча олисда, етиб боришнинг иложи йўқ, шу ерда қолиб, тонг билан яна йўлга чиқсак, мақсадга мувофиқ бўларди, — маслаҳат беришди ҳамроҳларимиз.

Фурсатдан фойдаланиб район партия комитетининг секретарлари Ю. Қизтуганов, Н. Гиясов, район ижроия комитетининг раиси Т. Ярашев ўртоқлар билан чорва қишловининг қандай ўтаётганлиги ҳақида суҳбатлашдик.

— Қишловга тайёргарлигимиз ёмон бўлмаган эди, — дейди ижроком раиси Т. Ярашев. — Афсуски, қиш кутилганидан анча барвақт тушди. Яйловларимиз қор билан қопланиб қолди. Қўлдан берганга қуш тўймайди, дейдилар. 320 минг 765 бош қўй, 2500 бошдан зиёд эчки, 1420 бош от, 1815 бош туя бир кеча-кундузда озмунча ем-хашак ейдими? Очиғини айтишимиз керак, молларимиз ўрта семизликдан бир мунча паст ҳолда...

— Партия-ҳукуматимиз бизга мунтазам ғамхўрлик кўрсатяпти, — сўзга аралашди райком секретари Ю. Қизтуганов. — Республикамизнинг ҳамма томонларидан ем-хашак келиб турибди. Чорвачилик хўжаликларимизда 1890 чўпон-чўлиқ қаҳрамонона меҳнат қилишяпти. Улар учун барча шароитлар яратилган. Районимиздаги қатор хўжаликлар, идоралар ходимларидан 300 киши чорвадорларга ёрдам кўрсатиш учун ферма ва отарларга жўнаб кетишди. Улардан 103 киши коммунист, 175 киши комсомол аъзоси. Дағал хашакни майдалаб берувчи 17 комсомол-ёшлар бригадаси ташкил этганмиз. 1 февралгача 62622 тонна дағал хашак майдаланиб, ферма ва отарларга жўнатилди, бошқа районлардан эса 76 тонна беда, 5992 тонна чанғалоқ, 1548 тонна янтоқ олинди.

Янги кун бошланди. Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий-тадқиқот институтидан ёрдамга келган икки олим билан бирга Конимех районига қарашли «Коммунизм» давлат наслчилик заводи томон йўлга чиқдик. Машинамиз қалин қор билан қопланган Қизилқум саҳроси оралаб боради. Йўлда тез-тез ем-хашак юкланган машиналар учрайди.

«Коммунизм» давлат наслчилик заводи маркази яп-яланг чўл бағрига жойлашган экан. Турнақатор муҳташам уй-жойлар, идора биноси бу ерга ўзгача файз киритиб турибди.

— Ўтган йили яйловларимизда ўт яхши ўсмади, атроф областларга бориб, дағал хашак тўпладик, масофа олис бўлганидан ишимиз ҳам айтарли унумли бўлмади, — аста ҳикоясини бошлади хўжалик директори Кенес Асанов. — Шу боисдан хашакдан бир оз қийинчилик бўлиб турибди. 70 минг бош қўйимиз бор. Яйловларимиз қор остида қолиб, қўйларни ёйиб боқиш имкони бўлмаяпти. Республикамиз областларидан ем-хашак ортилган машиналар узлуксиз келиб турибди. Чўпон-чўлиқларимизнинг кайфиятлари яхши. Ўстириш учун қолдирилган қўзиларга алоҳида эътибор билан қараяпмиз. Улардан 1500 таси уч группага ажратилиб, иссиқ хоналарда боқиляпти.

Қор барханлари оралаб борамиз. Моҳир шофер Қиём Ҳайитов бошқараётган машина дам пастликка, дам юқорига ўрмалайди. Олисда молхоналар кўзга ташланади. Кўп ўтмай қўзилар боқилаётган жойга етиб бордик. Чўпонлар ўтган йилнинг баҳорида туғилган қўзиларни «С» ҳарфи шаклида қурилган қўйхоналар олдига чиқаришган экан.

— Бир ерда туриб қолса, бўлмайди, — дейди профессор М. Кошевой. — Қўйларни имкони борича юргазиб туриш керак.

— Қўзиларни уч группага ажратиб боқишимизнинг боиси бор, — тушунтира бошлади завод директори Кенес Асанов.— Ҳар бир группанинг ўз талаб ва эҳтиёжларига қараб парвариш қиляпмиз.

Олимлар қўзиларни шу кунларда қандай парвариш қилиш, қанақа дори-дармонлар бериш ҳақида қимматли маслаҳатлар берди. Қўзиларни кеча-кундуз парвариш қилиб, қишли-қировли кунларда омон сақлаётган азамат чўпонлар Одил Юнусов, Иброҳим Сафаров, Юсуф Айтгановлар ўзлари ҳал қилолмай турган жумбоқларни олимлардан сўраб билиб олишди.

— Қани энди Оқжер яйловига борамиз, — йўл бошлади Кенес Асанов.

Қиём Ҳайитов «Газик»ни оппоқ қор билан қопланган чўллар оралаб ҳайдай кетди. Равон йўлдан сўлга бурилишимиз биланоқ олисроқда якка бир уй ва усти ёпиқ қўйхона кўзга кўринди. Бош чўпон Анвархон Мансуров қўйларни эндигина ташқарига ёйиб турган экан.

— Кўряпсизми, олий навли қўйлар булар, — тушунтира бошлади директор. — Сур... эшитган бўлсанглар керак, териси қимматбаҳо. Анвархон ўтган мавсумда ҳар юз бош совлиқдан 133 тадан қўзи олган эди. 455 та аъло навли сур тери топширди. 230 бош урғочи қўзини ўстиришга қолдирди. Бунинг учун уни «Жигули» автомашинаси билан мукофотлаганмиз...

— Энди, бу йилги режаларингиз ҳақида сўзлаб берсангиз, — илтимос қилдик Анвар Мансуровдан.

— Боқимимда 409 бош совлиқ бор. Ҳар юз бошидан 140 тадан қўзи олмоқчиман. 460 та юқори навли сур тери топшираман. Соғлом қўзиларнинг ҳаммасини ўстиришга қолдираман.

Баҳодир чўпоннинг юрак сўзлари, аҳду паймони эди бу. Қишлов оғир келган бу йилги шароитда жамоат чорвасини қишловдан соғ-омон олиб чиқиш, яна бунинг устига ана шунча маҳсулот бериш ҳазилакам гап эмас.

...Йўллар, яна йўллар. «Коммунизм» давлат наслчилик заводининг қатор фермалари ва отарларида бўлдик. Ҳамма жойда давлат мулки бўлган чорва моллари кўз қорачиғидай асраб-авайлаб сақланмоқда, парвариш қилинмоқда. Хўжаликнинг тажрибали чўпонларидан Ленин ордени кавалерлари Бахтибой Тўхтамуродов, Топиболди Кўкенов, Октябрь Революцияси орденли Эркобил Уйсинбоев, моҳир чорвадорлардан Дукенбой Бойжонов, Турор Хидирбеков, Бектой Маҳмудов, Аҳмадбек Маҳмудовлар жонбозлик ва маҳорат кўрсатиб, ҳамкасбларига намуна бўлишяпти.

Уч кунлик сафаримиз давомида Конимех районининг яна қатор чорвачилик хўжаликларида бўлдик. Ҳамма завод ва совхозларда жамоат чорвасини бечиқим сақлаш учун оммавий сафарбарлик эълон қилинган. Молларга озуқа ташиб келтириш, дағал хашакларни майдалаш ишлари кеча-кундуз жадаллик билан давом эттириляпти. Ферма ва отарларда куну тун навбатчилик жорий этилган. Чорвани қишловдан соғлом ва бечиқим олиб чиқиш бўйича ҳамма ферма ва отарларда социалистик мусобақа ташкил этилган. Мусобақа ҳар ўн беш кунда якунланиб, ғолиблар мукофотланмоқда.

Чорва қишлови давом этяпти. Ҳали яна жиддий синов кунлари олдинда. Ана шу синовда ғолиблик, сабот-матонат ҳамиша сизларга ёр бўлсин, бухоролик яйлов баҳодирлари.

У. ЮСУПОВ,
Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Олим ХЎЖАЕВ

Совет театр санъати оғир жудоликка учради. Атоқли актёр ва режиссёр, Ўзбекистон театр санъатининг таниқли арбоби, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти ҳамда Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Олим Хўжаев 67 ёшида вафот этди.

Талантли санъаткор-гражданин, таниқли жамоат арбоби Олим Хўжаев ўзининг бутун ҳаётини, куч-қувватини ва ижодини республика театр маданиятини ривожлантириш, саҳнада совет санъатининг партиявийлиги ва халқчиллиги принципларини қарор топтириш, замонамизнинг инсонпарварлик ғояларини, воқелигимизни реалистик акс эттиришга бағишлади.

О. Хўжаев 1910 йил 24 сентябрда Бухорода туғилди. 1924 йили мактабни битиргач, Бухоро маориф институтига ўқишга кирди. Студентлигидаёқ бадиий ҳаваскорликда актив қатнашди. Улкан саҳна сеҳри, туғма актёрлик қобилияти, катта билим уни профессионал саҳнага олиб чиқди. 1929 йилдан то умрининг охиригача О. Хўжаев Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театрининг актёри ва режиссёри бўлиб ишлади.

О. Хўжаев ёрқин ва ранг-баранг саҳна истеъдодига эга бўлган актёр эди. Ижодий ҳаётининг салкам ярим асри мобайнида у саҳнада ва экранда совет, классик, ўзбек ва чет эл драматургиясининг образлари характерига кўра ранг-баранг бўлган 200 дан ортиқ образ яратди. Уларнинг кўпчилиги ўзбек театри ва киносида катта воқеа бўлди. Гамлет, Алишер Навоий, Яго, Ҳамза, Карл Моор, Астров, Комилов, Қирол Лир, Полтарацкий, Забелин, Юлий Цезарь, Матиас Клаузен, Сальвадор Альенде, Креонт ва бошқа образлар ўзбек совет театри тарихидан мустаҳкам жой олди. Унинг саҳна биографиясида меҳнаткашларни эстетик ва коммунистик руҳда тарбиялашда улкан роль ўйнаган совет кишиларининг образи алоҳида ўрин тутади.

Олим Хўжаев 1949 йили «Алишер Навоий» спектаклида Алишер Навоий образини яратганлиги учун СССР Давлат мукофотига сазовор бўлди, 1967 йили эса Қирол Лир ролининг ижроси учун Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати бўлди.

Совет томошабинлари О. Хўжаевни ажойиб киноактёр сифатида ҳам яхши биладилар. «Ҳамза», «Улуғбек», «Фарзандлар», «Конструктор», «Ўзингни енга бил» ва бошқа фильмларда у эсда қоларли образлар яратди.

Ўзбек театр маданияти ва рус реалистик театрининг илғор принципларини мерос қилиб олган ва ривожлантирган Олим Хўжаев уларни маҳорат билан бир-бирига боғлаб режиссёр сифатида самарали иш олиб борди. Ҳамза номли академик театрда «Сабр косаси», «Абу Райҳон Беруний», «Инқилоб тонги», Самарқанд рус театрида «Юрак сирлари», Хасково шаҳридаги болгар театрида «Бой ила хизматчи» спектаклларини қўйди.

О. Хўжаевнинг актёр ва режиссёр сифатидаги ижоди республика ташқарисида ҳам машҳур эди. Унинг ижоди коммунистик эътиқод, замонавий руҳ, яратилаётган образлар ва спектаклларнинг ғоявий ва бадиий моҳиятига чуқур кириб бориш билан ажралиб турарди. Чинакам новатор санъаткор сифатида у ҳамиша янгилик излади, мураккаб ижодий вазифаларни ҳал этди.

О. Хўжаев театрнинг ёш талантларини тарбиялашга алоҳида эътибор берди. У ёшларнинг истеъдодли мураббийси эди. Кўпгина мақолаларнинг автори сифатида у совет театр маданияти ютуқларини жўшқин пропаганда қилди, уларда режиссёрлик ва актёрлик маҳоратининг масалаларини дадил кўтариб чиқди.

О. Хўжаев ўзининг саҳна ижодини катта ташкилотчилик иши билан қўшиб олиб борди. 1955 йилдан буён Ўзбекистон Театр жамияти правлениесига муттасил раис этиб сайланиб келди. Бу вазифада самарали иш олиб борди. 1975 йилдан то умрининг сўнгги кунларигача айни пайтда Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театрининг директори бўлиб ишлади.

О. Хўжаев жамоат фаолиятига кўп куч ва вақтини сарфлади. Ўзбекистон Компартиясининг XVII, XVIII ва XIX съездларида Марказий Комитет аъзоси, VII, VIII ва IX чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати эди. У кўп йиллар мобайнида Ленин ва СССР Давлат мукофотлари комитетининг аъзоси бўлди.

Олим Хўжаевнинг ижодий ва жамоат фаолиятини партия ва ҳукумат юксак баҳолади. У СССР халқ артисти унвонига сазовор бўлди, Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Ҳурмат Белгиси» ордени ва медаллар билан мукофотланган эди.

Театрнинг йирик арбоби, санъаткор коммунист, катта иродали ва меҳнатсевар инсон Олим Хўжаев умрининг сўнгги дақиқаларигача ўзини совет санъатига хизмат қилишга бағишлади. Унинг ёрқин хотираси қалбларимизда ҳамиша сақланади.

Ш. Р. Рашидов, И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, Л. И. Греков, Й. Р. Қурбонов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н .Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, А. А. Хўжаев, Қ. К. Камолов, Н. М. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, Р. Ҳ. Абдуллаева, А. О. Тўраев, А. А. Абдуллаев, Р. Аҳмедов, Ш. Бурхонов, И. Болтаева, З. И. Есенбоев, В. Й. Зоҳидов, К. Зокиров, Зулфия, У. Ё. Иброҳимов, С. Эшонтўраева, В. О. Козимов, Р. М. Қориев, М. Қаюмов, М. Ф. Мансуров, Ғ. Н. Нажимов, Р. Н. Назарова, Ҳ. Носирова, Н. Раҳимов, Э.Ш. Солихов, Л. Саримсоқова, Н. Сафаров, Тамарахоним, М. Турғунбоева, Ф. Ю. Турсунов, Уйғун, Ў. Умарбеков, Р. Ҳамроев, К. Ёрматов, К. Яшин.

ОЛИМ ХУЖАЕВНИ ДАФН ЭТИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТУҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қарор қиладилар: Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, СССР халқ артисти, Ўзбекистон Театр жамияти правлениесининг раиси, Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек давлат Академик драма театрининг директори О. Хўжаевни дафн этишни ташкил этиш учун Р. Ҳ. Абдуллаева (раис), В. О. Козимов, Р. М. Қориев, Ғ. Н. Нажимов, А. О. Тўраев ўртоқлардан иборат ҳукумат комиссияси тузилсин.

О. Хўжаев Форобий проспектидаги қабристонга дафн этилсин.

О. ХУЖАЕВНИ ДАФН ЭТИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ҲУКУМАТ КОМИССИЯСИДАН

Марҳум О. Хўжаевнинг жасади солинган тобут 1977 йил 16 февралда Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек давлат академик драма театри биносига (Алишер Навоий кўчаси, 34-уй) қўйилади. Марҳум билан соат 13.00 дан бошлаб видолашиш мумкин. Марҳумнинг жасади соат 14.00 да олиб чиқилади. Дафн маросими Форобий проспектидаги қабристонда ўтказилади.

ХАЛҚАРО ВОҚЕАЛАР

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ПАРТИЯНИНГ ЖАНГОВАР ОРГАНИ

ЛИССАБОН, 14 февраль. (ТАСС). Португалия коммунистларининг марказий органи «Аванте» газетасининг биринчи сони бундан қирқ олти йил илгари — 1931 йилнинг 15 февралида, жуда оғир яширин шароитда чиқарилган эди.

Ўша даврда фашистлар шафқатсиз репрессияларни авж олдириб юборган эдилар. Газетада Салазар қўл остидаги диктаторлик режими рухсат берган нарсаларнигина босиб чиқарар эдилар, ҳаққоний гапни айтган кишиларни азоблар, турмаларга ташлар ва ўлдирар эдилар. Фашист охранкаси аввал бошиданоқ «Аванте» газетасинингನоширлари ва тарқатувчиларини қаттиқ таъқиб эта бошлади. Газетада ишлаган фидокор кишиларнинг кўпи қамоққа олиниб, турмаларга ташланди, Салазар зиндонларида азоблаб ўлдирилди, кўплари ватандан чиқиб кетишга мажбур бўлдилар. Аммо «Аванте» газетаси буларнинг ҳаммасини назар-писанд қилмай, ҳақиқатни Португалия халқи орасига ёяверди.

Мамлакатда конституцион демократия ўрнатилган ҳозирги шароитда Португалия коммунистларининг газетаси оғир ва масъулиятли вазифаларни бажармоқда. Газета Португалия Коммунистик партиясининг сиёсатини тушунтириб бермоқда ва пропаганда қилмоқда, реакциянинг найрангларини ва иғвогар ўта сўл гуруҳларнинг бузғунчилик ишларини фош қилиб ташламоқда, меҳнаткашларнинг манфаатларини изчиллик ва зўр қатъият билан ҳимоя қилмоқда.

Франция меҳнат конфедерацияси ва Франция демократик меҳнат конфедерацияси каби йирик француз касаба союз бирлашмалари чақириғи билан иш ташлаган матбаачиларнинг полиция ва суд томонидан таъқиб этилаётганига қарши норозилик ҳаракати бошланди. Ишчилар матбаачилар билан «Паризьен либере» газетаси маъмурияти ўртасида салкам бир йилдан бери давом этаётган меҳнат можароси ҳал этилишини талаб қилмоқдалар. Суратда: Париждаги Шимолий вокзалдан Опера майдонигача бўлган барча марказий кўчаларда меҳнаткашларнинг шу хилдаги норозилик намойишлари бўлди.

АП—ТАСС телефотоси.

НЬЮ-ЙОРК:

К. ВАЛЬДХАЙМ САФАРИНИНГ ЯКУНЛАРИ

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош секретари К. Вальдхаймнинг Яқин Шарққа қилган сафари тамом бўлди, У Миср Араб Республикаси, Иордания, Сурия, Ливан ва Исроилда бўлиб, Яқин Шарқ проблемаси юзасидан шу мамлакатларнинг ҳукуматлари билан маслаҳатлашди. К. Вальдхайм Фаластин Озодлик Ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат билан учрашди ва Яқин Шарққа бағишланган Женева сулҳ конференцияси ишида Фаластин Озодлик Ташкилоти вакилларининг иштироки тўғрисидаги масалани у билан муҳокама қилди.

К. Вальдхайм БМТ Бош Ассамблеясининг қарорига мувофиқ, Яқин Шарққа сафар қилган эди.

БАҒДОД:

ЖИПСЛАШИШГА ДАЪВАТ

Ироқ Компартиясининг марказий органи «Тариқ аш-Шааб» газетаси Ироқ халқининг прогрессив ғалабаларига қарши империализм ва реакция томонидан қилинаётган фитналарга зарба бериш учун миллий кучларни тобора жипслаштиришга ва хушёрликни оширишга даъват этади.

Араб шарқида, деб ёзади газета, империализм, сионизм ва реакция билан қатъий кураш олиб бориб, халқ оммасининг манфаатларини ҳимоя қилаётган араб миллий-озодлик ҳаракати отрядларига қарши империалистларнинг кирдикорлари кучайиб бормоқда.

Жиноятчи сотқин унсурлар 5 ва 6 февралда Кербеле ва Нежефдаги диндор кишиларни ғаламислик мақсадида ҳукуматга қарши чиқишга ундаган эдилар. Кейинги кунлардаги воқеалар, дейилади мақолада, чет эллардаги империалист хўжайинлар билан боғланган баъзи доираларнинг иғвогарлик ва қўпорувчилик фаолиятини фош қилиб ташлайди.

(ТАСС).

МОНОПОЛИЯЛАР КУРАШИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Америка билан Япония ўртасидаги муносабатлар ҳар иккала мамлакат монополияларининг рақобати тобора кучаяётганлиги билан характерланади

Америка бозорига ўз маҳсулотини юбориб турган Япония пўлат қуйиш корпорацияларининг фаолиятини текшириб чиқиш тўғрисида АҚШнинг халқаро савдо билан шуғулланувчи федерал комиссияси қарор қабул қилганлиги мана шуни тасдиқловчи яна бир далилдир.

«Уолл-стрит жорнэл» газетасида босилган маълумотларга қараганда, Япония металлургия монополияларининг АҚШга кейинги ярим йил мобайнида қилган экспорти 1975 йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб 70 процент кўпайган. Американинг «пўлат қироллари» буни дарҳол ҳисобга олиб, АҚШ ҳукуматидан «мамлакатни Япония экспансиясидан қутқазиш»ни талаб қилдилар.

Улар Япония корпорацияларини ўз маҳсулотининг нархини атайлаб арзонлаштиришда айбладилар. «Армко стил» ва бошқа корпорациялар вакилларининг даъво қилишича, Япония экспортининг кучайиши яқинда рўй берган иқтисодий тушкунликдан ғоят зарар кўрган Америка металлургия саноатини қайта тиклашга тўсқинлик қилади.

ҚОҲИРА:

МИСРДАГИ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

«Ал-Аҳром» газетаси хабар беради: ўтган ҳафтанинг охирларида январь воқеаларидан кейин тўхтатиб қўйилган машғулотлар қайтадан бошланган Қоҳира университетида яна студентлар ғалаёни бўлиб ўтди.

Университетда «ғалаёнга чақирувчи варақалар ва деворий газеталар» пайдо бўлди, студентларнинг айрим группалари билан университет маъмурияти вакиллари ўртасида тўқнашувлар юз берди, деб ёзади газета. 8 студент қамоққа олинган. «Ал-Аҳром» газетасининг ёзишича, студентларнинг шундай ғалаёнлари Мисрдаги иккинчи катта шаҳар — Искандарияда ҳам бўлиб ўтди.

Айни вақтда бу ерда Миср Араб Республикаси Халқ мажлисининг қонун чиқарувчи комиссияси мамлакатнинг собиқ вице-президенти Камолиддин Ҳусайнни депутатлик ваколатидан маҳрум этиш тўғрисидаги таклифни маъқуллаганлиги эълон қилинди. Уни «мамлакат президенти шаънига душманлик хуружлари қилди», деб айбладилар.

Маълумки, Камолиддин Ҳусайн яқинда президент Садатга юборган телеграммасида ҳозирги Миср раҳбарларининг тутган йўлини кескин танқид қилган ва фавқулодда жазо чораларини маъқуллашга эришиш мақсадида «миллий бирликни ва гражданлар хавфсизлигини ҳимоя қилиш» деган қонуннинг овозга қўйилишига қарши чиққан эди. (ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ГДР

Нордхаузендаги «Ифа» моторсозлик заводининг бир группа мутахассислари юк автомобиллари учун янги дизель двигателини синаб кўрдилар. 125 от кучига эга бўлган бу двигатель 50 даража иссиқда, ғоят юксак намликда ва совуқ ҳарорат шароитларида бир неча кун давомида муваффақиятли синаб кўрилганидан кейин энди кўплаб ишлаб чиқарила бошланди.

КУБА

Кубада телефон фақат йирик шаҳарлардагина эмас, балки аҳоли яшайдиган узоқ пунктларда ҳам энг зарур нарсалардан бири бўлиб қолди. 1800 километрлик телефон алоқасини тобора кенгайтиришни таъминлайди. Куба ва совет мутахассислари шу телефон линияси лойиҳасини амалга оширмоқдалар.

Ғарбий Пинар-дел-Рио вилоятидан то шарқий Гуантанамо вилоятигача бўлган масофадаги телефон линияси мамлакатнинг барча катта шаҳарларини кесиб ўтади. Янги линия телефон каналлари сонини уч баравардан зиёд кўпайтиради, халқаро телефон алоқасининг сифатини анча яхшилайди. Бутун мамлакат территориясида телефон алоқасининг ягона автомат системасини вужудга келтиришни таъминлайди. Зарур бўлиб қолган тақдирда телевизион кўрсатишлар учун ҳам ундан фойдаланиш мумкин.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ

Урчуқсиз йигириш машиналари билан жиҳозланган Чехословакиядаги биринчи тўқимачилик фабрикаси ишлаб чиқариш суръатини дадил юксалтирмоқда. Шундай машиналарнинг биринчи нусхасини Чехословакия ва совет мутахассислари биргаликда яратдилар. Ғарбий Чехиядаги бу завод бундан бир йилча илгари ишга туширилган эди. Лекин шу муддат ичида у «классик» нусхадаги йигирув station билан жиҳозланган корхоналарга қараганда унумдорликни уч баравар оширди. (ТАСС).

ЛИССАБОН:

БИРЛИК ВА ҲАМКОРЛИК УЧУН

Португалия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий комиссияси ва Секретариатининг аъзоси, Октавиу Пату бу ерда Коммунистик ёшлар союзининг митингида нутқ сўзлаб, ҳозирги вақтда Португалияда икки сиёсий платформа бир-бирига қарама-қарши турибди, деди.

Булардан бири реакцион кучлар платформаси бўлиб, унинг мақсади — демократик эркинликларни тугатишдан, ер ислоҳотига барҳам беришдан, революцион ғалабаларни тугатишдан иборат. Бу платформанинг муваффақият қозониши мамлакатнинг чет эл империалистлари томонидан асорат остига олинишигагина ёрдам бериши мумкин. Реакцион кучлар социалистик партияни, социалистлар тузган ҳукуматни ўз томонига ўтказиб олишга интилмоқдалар, уларни кейинчалик ҳокимиятни қўлга олиш ва конституцияда мустаҳкамланган революцион ғалабалар ва демократик эркинликларни тугатиш мақсадида тузиладиган иттифоқларга жалб этишга уринмоқдалар.

Компартия қўллаб-қувватлаётган платформа революция ғалабаларини муҳофаза қилишни, демократияни, конституцияни ҳимоя қилишни кўзда тутади. Португалия меҳнаткашларигина, халқнинг ўзигина мамлакат ҳозирги пайтда бошдан кечираётган қийинчиликларни бартараф қилмоқ учун зарур бўлган йўл ва воситаларни топишга қодирдир. Фашистлар пропагандасига қарши курашда сусткашлик кўрсатиш, фашист ташкилотларининг фаолиятига йўл қўйиб бериш демократия манфаатларига хизмат қилмайди ва реакция ҳужумининг кучайишига ёрдам беради холос, деб таъкидлади О. Пату.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **БУДАПЕШТ.** Шу беш йилликда Венгрия аҳолининг саноат молларининг кўпгина турларига бўлган эҳтиёжини социалистик мамлакатлардан шундай молларни келтириш ҳисобига тўла-тўкис қондирадиган бўлади. Совет Иттифоқидан келтириладиган моллар республика аҳолисига айниқса манзур бўлмоқда. Ўтган беш йиллик мобайнида СССРдан ВХРга 166 мингтадан кўпроқ енгил автомобиль, 1,5 миллионта радиоприёмник, 363 мингта фотоаппарат, шунингдек холодильниклар, пилесослар, қўл соатлари етказиб берилди.

● **ТОКИО.** Гумма префектурасининг маъмурий маркази — Маэбаси шаҳри муниципал мажлисига ўтказилган сайлов якунида Япония Компартияси кўрсатган беш номзоднинг ҳаммаси депутат қилиб сайланди. Нагасаки, Вакаяма, Аити, Кoти префектураларидаги ва Хоккайдо оролидаги турли шаҳарларнинг муниципал мажлислари сайловида Япония компартиясининг яна тўққиз вакили депутатликка сайланди.

● **ПАРИЖ.** Франциядаги етакчи касаба союзлари — Умумий меҳнат конфедерацияси, Франция демократик меҳнат конфедерацияси ва Маориф ходимлари миллий федерацияси иш билан таъминлаш тўғрисидаги талаблар ёзилган шиорлар остида биргаликда намойиш ва митинглар бошлашди. (Ишсизлар армияси ҳозир мамлакатда 1,4 миллион кишига етди). Меҳнаткашларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш йўлида бирлашган касаба союз ҳаракатлари икки ҳафта давом этади.

● **АНТАНАНАРИВУ.** Мадагаскарнинг марказий районларида ва шимоли-шарқида «Эмилия» циклони ўтганлиги ва қаттиқ жала қуйганлиги сабабли катта тошқин рўй берди. Пойтахтдаги кўпгина иморатлар сув остида қолди, бир қанча бинолар вайрон бўлди. Шолипоялар ҳам сувга ғарқ бўлди. Расмий маълумотларга қараганда шу табиий офат натижасида 36 киши ўлган ва салкам 16 минг киши бошпанасиз қолган.

● **ДОРУССАЛОМ.** Танзания Бирлашган Республикаси ҳукуматида ўзгаришлар содир бўлди. Илгари мудофаа ва миллий хизмат министри лавозимида ишлаб келган Эдвард Сокоине бош министр қилиб тайинланган. Собиқ бош министр Рашиди Кавава мудофаа министри бўлди. Танзаниянинг Нигериядаги собиқ олий комиссари Бен Мкапа ташқи ишлар министри қилиб тайинланган.

(ТАСС).

Нилуфар гумбазлари

Регистон майдонида «Ташгипрогора» архитектори В. Муродов лойиҳаси асосида Нилуфар гумбазлар комплекси яратилмоқда. Бу ансамбль «Шоирлар хиёбони» ни тўлдиради ва Регистон майдони атрофини ягона ансамблга бирлаштиради.

Самарқанд шаҳридаги Нилуфар гумбазлар комплексига қад кўтараётган миллий таомлар ресторани, совғалар магазини, ҳамда кутубхона бинолари киради.

Б. ИСЛОМОВ.

Колхозчилар мамнун

Хатирчи районидаги «Партия XXII съезди» колхози правлениеси ва партия ташкилоти меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини янада яхшилаш борасида бир қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар. Яқинда колхоз правлениеси колхозчиларга маданий хизмат кўрсатиш мақсадида махсус автобус сотиб олди. Ишлаб чиқаришда ўрнак кўрсатаётган колхозчилар, меҳнат ветеранлари, қариялар ҳафтада бир кун автобусда республикамизнинг турли шаҳарларига бепул саёҳатга бориб келадилар.

АХБОРОТ

Колхозчилар автобусда Самарқанд ва Навоий шаҳарларини кезиб, яхши ҳордиқ чиқариб қайтдилар. Навбатдаги экскурсия Тошкент, Қўқон ва Бухоро шаҳарларига планлаштирилмоқда.

М. СИДДИҚОВ.

Меҳнатда ўрнак кўрсатиб

Чуст район босмахонаси коллективи ажойиб меҳнат кўрсаткичларини қўлга киритмоқда. Республика район газеталари конкурсида «Чуст ҳақиқати» газетаси полиграфик безатилиши, мазмуни жиҳатидан биринчи ўринни олди ва мукофот билан тақдирланди. Шунингдек, район босмахонаси коллективига план ва топшириқларни муддатидан илгари бажарганлиги учун Наманган область нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси бошқармаси томонидан «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган ном берилди. Наманган шаҳар касаба союз ташкилотининг вимпели ҳам топширилди.

Босмахона коллективи 1977 йилги план ва топшириқларни Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллиги кунига бажариш, босмахона ишлаб чиқараётган маҳсулотлар сифатини янада яхшилашга сўз берди.

Ш. ТОШХЎЖАЕВ,
Н. ВАҲОБОВ.

Шаҳар кўрки

Наманганнинг 40 минг аҳолиси истиқомат қилаётган тўқимачилар шаҳарчаси кўркига кўрк қўшилмоқда. 10-қурилиш тресги ва уйсозлик комбинати бинокорлари бу шаҳарчада ажойиб бунёдкорлик ишларини олиб бормоқдалар. Куни кеча почтамт биноси ишга тушди. Уни уйсозлик комбинатининг А. Раҳимбердиев бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари қуришди. Коммунист С. Ирсаев бригадаси эса пардозлаш ишларини аъло даражада бажарди. Бу бинода почтамт, омонат касса, алоқа бўлими, газета ва китоб сотиш бўлимлари аҳолига маданий хизмат кўрсата бошлади.

Т. СУЛАЙМОНОВ.

Ғишт заводи

Гурлан районидаги Ҳамза номли колхоз территориясида бир кеча-кундузда 50 минг дона пишган ғишт ва 100 минг дона хом ғишт ишлаб чиқарадиган янги ғишт заводи қурилди. Бу завод Гурлан районига қарашли ҳамма колхоз-совхозларни, шунингдек бу ердаги механизациялашган кўчма колонна ва қурилиш-монтаж бошқармасини ғишт билан таъминламоқда.

Қ. ИБРОҲИМОВ.

* * *

Шунингдек, олмаоталик **Г. Маралбоев,** ТошДУ студенти **Ў. Ҳайдаров,** наманганлик **А. Мелиев** ва **А. Расулов,** Фарғона областидан **Р. Султонов, Э. Муқимов, К. Мамажонов,** Қашқадарёдан **У. Кўчкинов, Б. Жўраев, Ж. Юсупов,** тошкентлик **А. Алиқулов,** Сирдарё областидан **Н. Файзуллаев** ва **У. Тошбоев,** бухоролик **С. Ғафуров, Ҳ. Очилов,** самарқандлик **А. Пирматов, С. Шодиевлар** ҳам редакциямизга хилма-хил янгиликлар тўғрисида хат-хабаралр йўллашган.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. Фарғонада янги сут заводи фойдаланишга топширилди. Корхонадаги ишлаб чиқариш жараёнларининг барчаси тўла автоматлаштирилган. Суратда: корхонанинг иш участкаларидан бирида маҳсулот жўнатилаётган пайт. Г. Бойко фотоси, (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ МЕТРОСИ ҚУРИЛИШИДА

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ПАЛЛА

РЕПОРТАЖ

Яна тўққиз ойдан сўнг Совет Иттифоқида еттинчи, жаҳонда ўттиз олтинчи Тошкент метроси ишга тушади.

У Улуғ Октябрга энг муносиб совғадир. Шу боисдан йилимизнинг ўтаётган ҳар ойи, ҳафтаси ва куни Ўрта Осиёда ягона — Тошкент метрополитени қурилишида ҳал қилувчи палладир.

Метросозлар «Олтмиш йилликка олтмиш зарбдор ҳафталик» меҳнат вахтасида фаол қатнашмоқдалар. Қурилишнинг дастлабки навбати ҳамма участкаларида иш ҳар қачонгидан қизғин. Туннел қазиш ва тупроқ чиқариш ишлари тугади. Проходкачилар, маркшейдерлар, откаткачилар, монтажчилар ва қурувчилар барча станция ва забойларда ўз ўринларини пардозловчиларга бўшатиб беришди. Қиличини яланғочлаб турган қирчиллама қиш кунларида ҳам шаҳар ер ости қасри қурилишида ҳаёт қайнади. Бекатларда, йўлакларда, платформаларда ишчилар тиним билмайди. Бири мармар йўниб, пардоз беряпти, бири шифтлардаги тайёр кассетларга биллур қандиллар ўрнатяпти. Яна бири арматура пайвандлаяпти. Ҳали чап, ҳали ўнг ёқда, гоҳ паст, гоҳ баландда, ялт-юлт чақмоқлар чақнаб юзига ниқоб тўсиб олган пайвандчилар пўлатни пўлатга уламоқда. Электродларнинг ёлқини кўзларни қамаштириб, борган сари авжига чиқаётган насосларнинг шов-шуви, моторларнинг гулдир-гулдири, металларнинг тақир-туқури аралаш-қуралаш бўлиб кетган меҳнат сурони авжида. Бошларида каска, устида комбинезон, оёқларида резина этик кийган метросозлар баб-баравар ишга ёпишган. Дилида, тилида нияти битта: «Тошкент метроси Октябрь байрамига ишга тушади!» Ҳали уларнинг ҳаммаси орден ва медаллар олганича йўқ. Лекин айтиш жоиз бўлса, бутун урушни яёв босиб ўтган пиёда аскарлардек жасорат билан ишлашяпти. Забойларнинг ичи чинакам жанггоҳга ўхшайди. Тепада на зилдек тупроқ турганига, на ердан чиқаётган сувга, ва атрофдаги шовқин-суронга парво қилишади. Ҳаловатга фурсат йўқ. Лаҳза тиним бегона.

Биз уларнинг ҳар бири билан суҳбатда бўлиб, кўп нарсаларни сўрагимиз, кўп гапларни билгимиз бор эди. Аммо ниятимизни жиловлаб, суҳбатни кечқурунга кўчирдик. Ахир, уларни ҳозир меҳнат қучоғидан ажратиб бўлармиди?

Кундузги таассуротларимиз ҳаяжони бизни «Ташметрострой» тресги бошлиғи Павел Семёнов ҳузурига бошлади. Иккинчи қаватдаги мўъжазгина хона ўртасида узун стол. Атрофида қатор стуллар. Бўш ўрин йўқ. Барча участка вакиллари жамул-жам. Ғала-ғовур. Тўрт-беш телефон бири қўйиб, бири жиринглайди. Гоҳ селекторда ҳам овозлар янграйди. Эшик дамба-дам очилиб-ёпилиб турибди.

— Ҳа, ҳа, худди шундай. Ҳамма вахтада... Орден ва медалларга тавсия этилганларнинг рўйхатими? Тайёрлаяпмиз...

— Алло, бу Тошкент «Рассом» комбинатиданми? Бош рассом ўртоқ Перов керакми? Шу ерда, ҳозир...

— Эшитаман, темир йўл транспорти техникуми битирувчилари бизга ёзда келишади... Йўл мастерлари бригадирлари сифатида барча созлаш ишларини бажарадилар. Ер ости хўжалигини қабул қилиб олишади...

«Оббо, яна роса иш тиқилинч вақтга тўғри келибмиз-у, биз билан гаплашишга қўли тегармикан?» — деб ҳижолатга тушдик.

Ҳайрият ундай бўлмади. Кундалик перекличка тугади. Павел Васильевич: «Энди сизлар билан гаплашамиз» — дегандек, бўшаб қолган стулларга таклиф қилди. Биз ундан дастлаб Тошкент метрополитенининг умумий схемасини тушунтириб беришини сўрадик. У гапни шошилмасдан, бир чеккадан бошлади.

— Ҳар йили юз миллион нафардан ортиқ йўловчи ташишга мўлжалланган Тошкент метрополитенининг тараққиёт схемасида 50 километр узунликдаги учта линия қуриш кўзда тутилади. Унинг умумий тармоғи «Ж» ҳарфи шаклида бўлади. Биринчи навбатда шаҳар жануби-ғарби шимоли-шарқ билан туташтирилади. Бу линия икки турар-жой массиви — Чилонзор ҳамда Високовольтная (шаҳар шимоли-шарқида) массивларини боғлайди.

Иккинчи тармоқ — Қўйлиқ турар-жой районини жануби-шарқий саноат райони билан ва Марказ орқали Студентлар шаҳарчаси билан (университет, медицина институти) улайди.

Учинчи тармоқ эса шаҳарни шимолдан жанубга қараб тўғрисига кесиб ўтади.

Биринчи навбат шаҳарнинг жануби-ғарби, яъни Собир Раҳимов номли станциядан бошланади. Бунёд этилаётган тўққиз станциянинг сўнггиси «Октябрь революцияси» номи билан аталди. Шундан кейин линия яна тўрт километр чўзилади ва шаҳарнинг шимоли-шарқий райони — Максим Горький номли бекатгача бориб тақалади. Биринчи навбатда қурилиши керак бўлган бу йўлнинг умумий узунлиги 12 километр, станциялар орасидаги масофалар эса 1-1,5 километр атрофида бўлади.

Мамлакатимизда Москва, Ленинград, Киев, Тбилиси, Боку, Харьковдан кейинги еттинчи — Тошкент метроси шубҳасиз меҳнаткашларнинг оғирини енгил қилишда, вақтни тежашда катта вазифани адо этади. Маълумки, Тошкент ўз аҳолисининг сони жиҳатидан Иттифоқда тўртинчи ўринда туради. Сўнгги ҳисоб-китобларга кўра яқин вақт ичида шаҳар аҳолиси 1 миллион 700 минг кишига етади. Бунинг устига зилзиладан кейинги реконструкция муносабати билан Тошкент территорияси 23 минг гектарга кенгайди. Натижада, ишлаб чиқариш объектлари билан турар-жой массивлари ораси анча узоқлашиб, қатнов масаласи муҳим проблема бўлиб қолмоқда. Ҳар куни шаҳар кўчалари бўйлаб ҳаракат қилаётган минглаб трамвай, троллейбус ва автобуслар аҳоли қатнов эҳтиёжини таъминлай олмаётир. Шуларнинг ўзиёқ шаҳарда метро қурилишининг ғоят зарурлигини тақозо этиб турибди. Фақат ва фақат метрогина бу муаммоларни ҳал қилиши мумкин.

Шуни мамнуният билан таъкидлаш керакки, Тошкент метроси Иттифоқимиз метроларининг энг сўнгги ютуқларини қўллаш асосида қурилмоқда. Мукаммал вентиляция системаларига эга бўлади. Ҳаво туннелларда қишда махсус батарея, алориферлар ёрдамида иситилади. Ёзда эса ўзига хос микродушлардан сув сачратиш йўли билан совутилади. Ута иссиқ кунларда метрода ҳаво 22-24 даражадан ортмайди. Совуқ кунларда эса ўн етти даража иссиқ бўлади. Ҳамма станцияларда эскалатор ёрдамида кўтарилиб, анча чуқурда жойлашган тўртта станцияда эса тушиш ҳам эскалатор орқали бажарилади.

Хуллас, яна тўққиз ойдан сўнг ишга тушажак Тошкент метросининг афзалликлари беқиёс. Метро ва унинг бунёдкор одамлари тўғрисида бугун тўла сўзлаб улгуриш қийин.

Ҳозир бутун қурилиш бўйлаб ҳал қилувчи палла бошланди. Собир Раҳимов номли, «Октябрь революцияси» станцияларининг барча объектларида, «Комсомол», «Халқлар дўстлиги» станциялари платформаларида сўнгги монтаж ва пардозлаш ишлари кетмоқда. Собир Раҳимов номли станциядан Ҳамза номли станциягача, «Комсомол» станциясидан «Халқлар дўстлиги» станциясигача, «Пахтакор» станциясидан 5-БИС шахтасигача бўлган масофаларда асосий ўтиш йўллари ниҳоясига етди. Қолган участка ва станцияларда ҳам забойларнинг устки қисмлари пўлат ва бетон билан қоплаб бўлинди. Тайёр туннеллар бўйлаб рельслар ётқизилмоқда, чироқлар ўрнатилмоқда.

Буларнинг ҳаммаси метросозларнинг қурилиш бошланган даврдан буён олиб борган фидокорона меҳнати самарасидир. Уларнинг биргина ўтган йилги меҳнат якунларига назар ташланг. Бош пудрат ишлари бўйича 18 миллион сўм ўзлаштирилди. Бунинг 14,9 миллион сўмлиги метросозларнинг ўз кучлари билан бажарилди. Йил давомида 405 минг тонна-куб метрдан кўпроқ тупроқ ишлари адо этилди. 2418 куб метр йиғма-темир бетон конструциялари монтаж қилинди. 4300 погонметр туннеллар қазилди. Кўплаб металл, цемент ва ёғоч материаллари тежаб қолинди. Трест самарали меҳнати учун СССР Транспорт қурилиши министрлиги ва темир йўл транспорти ходимлари касаба союзи марказий комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

...Ҳамшаҳарларимиз орзиқиб кутган кунлар яқин қолди. Ойлар ўтиб метро қатнови бошланади. Йўловчилар Чилонзор — Марказ оралиғидаги масофани 25 минут ичида босиб ўтадиган бўладилар.

Н. САЪДУЛЛАЕВ.

Тошкент метроси қурилишида ҳал қилувчи паллалар бошланди. Забойларда ва станцияларда олиб борилаётган қизғин пардоз ишлари тобора авж олмоқда. Метросозларнинг бунёдкорлик ишларида олий ўқув юртлари студентлари яқиндан ёрдам бермоқдалар. Суратларда: (чапдан) Собир Раҳимов номли станцияда меҳнат қилаётган илғор электр монтажчи А. Турғунов ва Тошкент Темир йўл транспорти инженерлари институтидан келиб ишлаётган кўмакчилар: Е. Фрик, Е. Фузайлова, И. Шмуклер, Е. Качанова ўртоқлар.

И. Глауберзон ва Ш. Иброҳимов (ЎзТАГ) фотолари.

ФАН ЯНГИЛИКЛАРИ

НУР ТАРКИБИ

СОВЕТ ОЛИМЛАРИ КАШФ ҚИЛДИЛАР

Ленинградлик олимлар — давлат оптика институтининг ходимлари СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси П. П. Феофилов билан физика-математика фанлари кандидати В. В. Авсянкин кашфиёти кўпгина табиий ва сунъий химиявий жараёнларни, шу жумладан фотосинтез жараёнини тушунишга янги йўллар очиб беради. СССР Министрлар Совети кашфиётлар ва ихтиро ишлари Давлат комитети шу кашфиётга диплом топширди.

Квант физикасининг тараққиёти натижасида олимлар ҳаммага маълум кўпгина ҳодисаларни ўрганишга янгича ёндашишга мажбур бўлдилар. Масалан, фотоэмульсиянинг қизил нур ва инфрақизил нурга сезгирлиги илм-фан қонунларига зид келадигандек туюлади.

Сув молекуласида водороднинг фотохимик ажралиш ва углекислота билан бирикиш реакцияси ҳам кўп жиҳатдан мавҳумдир. Ўсимлик баргларида қизил нур таъсирида шундай реакция содир бўлади. Ҳисобга кўра фотосинтез юзага чиқиши учун қизил нур квантларида бўлганидан бир неча баравар кўпроқ энергия талаб қилади.

Совет олимлари бир хили инфрақизил нурларни ютадиган, иккинчи хили кўринадиган нурни тарқатадиган нодир металл ионлари аралашган кристалларни ўрганаётиб, бундай система инфрақизил квант оқими остида кўринадиган шуълаланиш-люминесценцияни келтиришини аниқладилар. Шундай қилиб бу ерда кичик инфрақизил квант анча катта—кўринадиган квантга айланади. Бошқача қилиб айтганда, бир неча кичик квантдан битта катта квант ҳосил бўлади.

Авторлар элементар қўзғатувчилар энергиясининг шундай йиғиш механизмини ўрганиб чиқдилар ва сунъий вужудга келтириладиган системаларда, шунингдек табиий системаларда шу хилдаги ва унга ўхшаш «кооператив» ҳодисалар кенг кўламда тарқалганлигини аниқладилар.

Кристалларда инфрақизил нурланишнинг кўринадиган нурланишга айланиш ҳодисаси тезда амалда қўллана бошлади.

Махсус тадқиқотларнинг кўрсатишича, фотография материалларининг қизил нурга сезгирлиги ва ўсимликларда шу нур таъсири остида сувнинг парчаланиш реакцияси энергияни қўшиш жараёнлари билан боғлиқдир. Ўзаро заиф таъсирда бўлувчи зарралар квант механикасининг фундаментал қонунлари шулар негизида ётади. Бу қонунлар кўпгина фотофизик, фотохимик ва фотобиологик ҳодисаларда муҳим роль ўйнайди. Кашфиёт натижасида ўсимликлардаги мураккаб жараёнларни техникавий моделлаш имконияти пайдо бўлади. (ТАСС).

Картанинг туғилиши

Украина ССР Фанлар академияси геофизика илмий-тадқиқот институтининг Ер ости чуқурликлари жараёнлари ва грабиметрия бўлими олимлари биринчи марта республика территориясида Ер ости иссиқлик оқимининг тақсимланиши картасини яратдилар. Геотермик карта фақат ер қобиғи энергетикасинигина эмас, балки унинг геологик тузилишини ҳам ўзида ифодалайди. Бу маълумотлар фойдали қазилма конларини тадқиқ этишда катта аҳамиятга эга.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

ОМОНАТ КАССАГА БОРМАСДАН ОМОНАТЧИ БЎЛИШ МУМКИН

МАМЛАКАТИМИЗДАГИ МИЛЛИОНЛАБ КИШИЛАР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИ ХИЗМАТЛАРИДАН ФОИДАЛАНАДИЛАР.

ОМОНАТ КАССАЛАРИ МЕҲНАТКАШЛАРГА КАМ МИҚДОРДА БЎЛСА ҲАМ ДОИМИЙ РАВИШДА ПУЛ ЎТКАЗИБ УЛАРНИНГ МАДАНИЙ-МАИШИЙ ВА МОДДИЙ ТАЛАБЛАРИНИ ҚОНДИРИШ УЧУН ПУЛ МАБЛАҒЛАРИНИ ЖАМҒАРИШГА ЁРДАМ БЕРАДИ.

ПУЛНИ ОМОНАТ КАССАСИГА БОРМАСДАН ҲАМ ЖАМҒАРИШ МУМКИН.

БУНИНГ УЧУН ХИЗМАТЧИ ЁКИ КОЛХОЗЧИ ЎЗИ ИШЛАЙДИҒАН КОРХОНА, СОВХОЗ ЁКИ КОЛХОЗ БУХГАЛТЕРИЯСИГА ЎЗИГА БЕРИЛАДИГАН ИШ ҲАҚИДАН ЁКИ ПУЛ ДАРОМАДИДАН МАЪЛУМ СУММАСИНИ ҲАР ОЙДА УНИНГ ОМОНАТ КАССАДАГИ ШАХСИЙ СЧЁТИГА ЎТКАЗИБ ТУРИШНИ СЎРАБ АРИЗА ТОПШИРИШИ ЛОЗИМ.

ПУЛЛАРИНГИЗНИ ОМОНАТ КАССАДА САҚЛАНГИЗ!

ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА БОШҚАРМАСИ.

«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТРЕСТИ ҚОШИДАГИ

11-шаҳар ҳунар-техника билим юрти

1977—1978 ўқув йили учун

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: ёритиш ва кучли тармоқлар, ҳамда электр ускуналари бўйича электромонтажчилар, тақсимлаш қурилмалари бўйича электриклар, электрослесарлар, киномеханиклар.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1 ЙИЛ.

БИЛИМ ЮРТИГА 16 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ 10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига қўшилади.

МАШҒУЛОТЛАР — ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Ўрта маълумотлилар группасига ўқишга кирганларга ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 33 проценти ўқувчиларга берилади.

Билим юртини битирганлар олий ўқув юртларига ва техникумларга киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига йўлланма билан юбориладилар.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (асли) ёки паспорт, таржимаи ҳоли, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан справка, соғлиғи тўғрисида справка, мактабдан характеристика, ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки ҳарбий билет, 3х4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Фрунзе район, Физкультурная кўчаси, 8-уй (2, 3, 18, 33, 34, 54, 58, 60-автобуслар, 2, 6, 12, 15, 16-троллейбуслар ва 7, 9, 11, 14, 24-трамвайларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 16/II да **Испан миниатюралари,** 17/II да **Князь Игорь.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/II да **Ой тутилган тунда** (билетлар сотилган), 17/II да **Қиёмат қарз** (билетлар сотилган).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/II да **Қонли тўй,** 18/II да **Ужарлар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/II да **Ишқ қурбонлари** (17.30).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ГРУЗИЯ ЦИРКИ»** коллективи билан Ўзбекистон ССР халқ артисти **ҲАКИМ ЗАРИПОВ** раҳбарлигидаги **«ЎЗБЕКИСТОН ЙИГИТЛАРИ»** коллективининг чиқишлари (19.30).

Кино

Рампа чироқлари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Рампа чироқлари — «МОСКВА» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (11.30, 13.30, 16, 18.30, 20.45), «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда). «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Малиновкада тўй — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Юлдуз юқорига тушади — С. РАҲИМОВ номли (11.30, 14.30, 17.30, 20.15).

Эски милтиқ — «ДРУЖБА» (12, 13.40, 16, 17.40, 19, 21.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда).

Кенсалар учун эрмак — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Барҳаёт кишилар — ҲАМЗА номли, «НУКУС» (тоқ соатларда).

Қалдирғочлар баҳорда учиб келади — «КЎКЧА» (11, 13, 15, 17, 19.00).

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Ўзбекистон Театр жамияти ва Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театри коллективи совет театрининг таниқли арбоби, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон Театр жамияти правлениесининг раиси, Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг директори, СССР Давлат мукофоти ва Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати, СССР халқ артисти

Олим ХУЖАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

«Гулистон» журнали редакцияси коллективи журнал редколлегияси аъзоси, СССР халқ артисти

Олим ХУЖАЕВнинг

бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

А. Н. Островский номли Тошкент театр ва рассомлик санъати институти ректорати, партия бюроси ва жамоат ташкилотлари кафедра доценти, Ўзбекистон ССР халқ артисти Ш. М. Маъзумовага турмуш ўртоғи, совет театрининг атоқли арбоби, СССР халқ артисти

Олим ХУЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз!

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Гимнастика. 10.30 — **Хўрланганлар** (бадиий фильм, 2-серия). 11.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 16.05 — **Иудушка Головлев** (бадиий фильм). 17.45 — **Фан оламида.** 18.15 — Горнчилар, қаердасиз? 19.00 — Янгиликлар. 19.10 — Расмларда қуёш акси бор. 19.25 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 19.35 — **«Камалак».** 20.05 — Спортлото. 20.15 — **Хўрланганлар** (бадиий фильм, 3 ва 4-сериялар). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — «Поэзия». 00.10 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Химия. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Химия. 13.00 — **Коцюбинскийлар оиласи** (бадиий фильм, 2-серия). 18.30 — Мультфильм. 18.50 — Ёш табиатшунослар. 19.15 — Жанговар постда. 19.45 — **Ахборот.** 20.00 — Миллионлар ленинча университети. 20.15 — Ўзбекистон композиторларининг симфоник асарлари. 21.00 — **Ахборот.** 21.20 — Б. Хамдамов ва Ҳ. Одилов концерти. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Экиш агрегатлари мавсумга шай бўлсин. 22.45 — **Хоккей: «БИНОКОР»** — СКА (Куйбишев). (3-қисм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Эстетика. 19.45 — Француз тили. 20.15 — Янгиликлар. 20.35 — Пропагандистлар ҳақида ҳикоялар. 21.05 — Ўқитувчи экрани. 21.35 — Химия.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Наманган область театри артистларининг концерти. 9.30 — Композитор М. Левиев асарлари. 11.15 — **«Октябрь байроғи остида».** 11.30 — Қўшиқлар ва рақслар. 12.10 — **«Узбекистан индустриальний».** 13.00 — Фермаларда қишки вахта. 13.30 — С. Ротару ва Э. Хиль ижро этади. 14.00 — Юбилей йилида зарбдорчасига меҳнат қиламиз. 16.10 — Музикали учрашувлар. 18.30 — **Спорт эшиттириши.** 19.00 — **Миллионлар ленинча университети** (Москва). 19.20 — Ўзбекистон санъат усталарининг концерти. 20.20 — Татар халқ қўшиқлари. 21.00 — Эстрада концерти. 22.00 — **Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт.** 22.30 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 22.40 — Ўзбек совет шеърияти радиоантологияси. **М. Шайхзода.** 23.15 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 • ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.